

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

**НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА
ЗА СЪВЕТИ В ЗЕМЕДЕЛИЕТО**

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

2010

Съдържание

УВОД.....	2
I. ИКОНОМИЧЕСКИ ТЕНДЕНЦИИ ПРЕЗ 2010 Г.	3
1. Основни икономически показатели за България.....	3
2. Влияние на икономическата криза върху икономиката България.....	4
3. Необходимост от консултантски услуги.....	4
II. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА НССЗ.....	5
1. Мисия на НССЗ:.....	5
2. История на НССЗ.....	5
3. Организационна структура на НССЗ.....	5
4. Европейското и национално законодателство, свързано с дейността на НССЗ	7
III. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СЪВЕТИ, КОНСУЛТАЦИИ, ОБУЧЕНИЕ И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ.....	8
1. Основни приоритети в дейността на НССЗ през 2010 г.....	8
2. Предоставяне на консултации в офиса и на място в земеделските стопанства	10
3. Обучение на земеделските производители.....	16
3.1. Професионални обучения в областта на земеделието включително по мярка 111 от ПРСР.....	17
3.2. Обучения по ключови компетенции по ОП „РЧР”.....	19
4. Информационни дейности на НССЗ през 2010 г.....	20
4.1. Проведени мероприятия.....	20
4.2. Информационно осигуряване на земеделските производители.....	21
4.3. Използвани комуникационни канали.....	26
5. Дейност на НССЗ по мярка 143 от ПРСР 2007 – 2013 г.....	27
6. План за дейността на НССЗ по мярка 114 „Използване на консултантски услуги от фермери и собственици на гори” за 2011 година.....	31
IV. ДЕЙНОСТИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ НССЗ В СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ.....	34
1. Дейности, извършвани в сътрудничество с МЗХ.....	34
1.1. Система за земеделска счетоводна информация.....	34
1.2. Информационни кампании.....	36
1.3. Участие в работни групи, кръгли маси и други мероприятия на МЗХ.....	37
2. Работа на НССЗ съвместно с общини, кметове и областни администрации .	38
3. Международно сътрудничество.....	40
V. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ, ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И ПОМОЩНИ ДЕЙНОСТИ.....	41
1. Човешки ресурси.....	41
2. Финансова рамка за 2010 г.....	42
3. Управление на собствеността.....	44
4. Техническа обезпеченост.....	44
4.1. Офис оборудване и софтуерни продукти.....	44
4.2. Информационна система на НССЗ.....	45
4.3. Транспортни средства.....	47
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	48
ПРИЛОЖЕНИЯ.....	49

УВОД

Съветническата и консултантската дейност за земеделските производители е основен приоритет в работата на Националната служба за съвети в земеделието (НССЗ). Дейността на НССЗ е насочена към подпомагане адаптирането на земеделските стопанства към строгите хигиенни, ветеринарни и екологични изисквания на европейското законодателство, както и към развиване на производства, добавящи стойност към първичните селскостопански продукти.

Консултации за земеделските производители се предоставят в 27-те офиса, които са разположени в областните градове на страната, при посещение в стопанствата на земеделските производители, чрез интернет и на телефон *AGRO (*2476) или 07001 2476 (на цената на един градски разговор от цялата страна).

Основните консултации, които предостави НССЗ през 2010 г., са в областта на растениевъдството, животновъдството, аграрната икономика, изискванията за кандидатстване и възможностите за подпомагане по Програмата за развитие на селските райони за 2007-2013 г. (ПРСР).

Друга основна дейност на НССЗ е обучение на земеделските производители. Експертите от офисите организират и провеждат обучение под формата на семинари, демонстрации, лекции, дискусии, тематични и работни срещи. Темите са подсказани от самите земеделски производители, което доведе до популяризиране на Службата сред тях. Производителите, потърсили помощта на Службата, стават нейни постоянни клиенти.

Към НССЗ е лицензиран Център за професионално обучение (ЦПО)/. Провеждат се професионални обучения в областта на земеделието, курсове, семинари, информационни дейности и обучения по ключови компетентности.

В НССЗ се разработват информационни материали, които се предоставят директно на земеделските производители, разпространяват се чрез интернет страницата и чрез медиите.

След стартиране на Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. (ПРСР), НССЗ на практика обслужва най-голям брой земеделски производители в страната по четири мерки от ПРСР. Това са: мярка 112 „Създаване на стопанства на млади фермери”, 141 „Подпомагане на полуазарни стопанства в процес на реструктуриране”, 142 „Създаване на организации на производители” и 214 „Агроекологични плащания”. НССЗ до 31.12.2010 г. е изготвила 8 535 проекта и заявления за подпомагане по тези мерки. Стойността на вече одобрените проекти е над 190 милиона лева. Това са средства, които реално ще бъдат инвестирани в стопанствата на малките и средни земеделските производители. Поради изключително големия интерес към ПРСР и големия брой предоставени от НССЗ пълни комплекти съветнически услуги, част от изготвените от НССЗ проекти все още не са разгледани от Държавен фонд „Земеделие”-Разплащателна агенция (ДФЗ-РА).

НССЗ ще продължи по мярка 143 „Предоставяне на съвети и консултиране в земеделието в България и Румъния” от ПРСР до края на 2013 г. да изготвя проекти и заявления за подпомагане за полуазарните производители по мярка 141 от ПРСР и по мерки 121, 122, 123 и 311 на вече одобрени такива стопанства. Всичко това означава, че размерът на усвоените средства с помощта на НССЗ ще нарасне значително.

I. ИКОНОМИЧЕСКИ ТЕНДЕНЦИИ ПРЕЗ 2010 Г.

1. Основни икономически показатели за България¹

Първи ръст на икономиката ни от края на 2008 г.

За 2010 г. брутният вътрешен продукт (БВП) достигна номинален стойностен обем от 70 474.3 млн. лева. Преизчислен в евро, БВП е съответно 36 032.9 млн. лв., като на човек от населението се падат 4 786.8 евро. БВП за 2010 г., получен като сума от тримесечните данни, нараства в реално изражение с 0.2% спрямо 2009 г.

През второто тримесечие на 2010г. е отчетен първи ръст на БВП спрямо предходното тримесечие, който бе в 0.5%.

Предварителните данни за БВП показват растеж от 2.1% през четвъртото тримесечие на 2010 г. спрямо предходното тримесечие

Брутната добавена стойност (БДС), реализирана от субектите на националната икономика, възлиза на 60 645.7 млн. лева. Реалният стойностен обем на показателя е с 0.2% по-висок в сравнение с този, достигнат през 2009 година.

Индустриалният сектор създава 31.2% от добавената стойност на икономиката, което е с 0.5 процентни пункта повече в сравнение с 2009 година. Секторът на услугите създава 63.5% от общата добавена стойност, а аграрният сектор достига 5.3% от добавената стойност.

От категориите на крайно използвания БВП инвестициите в основен капитал достигат относителен дял от 23.5% в общия обем на БВП. Индивидуалното потребление на населението формира 69.1% от БВП. Външнотърговското салдо от стоки и услуги е негативно.

За последно икономиката отчете ръст на годишна база през четвъртото тримесечие на 2008 г. От първото тримесечие на 2009 г. досега икономиката отчита непрекъснат спад, като най-голям е през последната четвърт на 2009 г.

През четвъртото тримесечие на 2010 г. спрямо третото БДС в икономиката нараства с 0.3%. Предварителните данни за четвъртото тримесечие на 2010 г. потвърждават нарастване на крайното потребление и бруто капиталобразуването спрямо предходното тримесечие. Според предварителните данни ръстът на тези показатели е 1.7% за крайното потребление и 7.4% за бруто капиталобразуването. През четвъртото тримесечие износът и вносът на стоки и услуги нарастват съответно с 0.8 и 9.1% спрямо предходното тримесечие.

През четвъртото тримесечие на 2010 г. спрямо същото тримесечие на предходната година, БДС нараства с 0.2%, като нейната динамика се определя основно от регистрираните ръстове в промишлеността - с 8.4%, и финансовия сектор - с 5.2%. Аграрният сектор, строителството и услугите в областта на търговията, хотелиерството и ресторантьорството, транспорта и съобщенията имат отрицателен принос в добавената стойност и отчитат намаление през разглеждания период. По отношение на компонентите на крайното използване, основен принос за регистрирания положителен икономически растеж от 2.8%

¹ По данни на НСИ

има колективното потребление, износът на стоки и услуги и бруто капиталобразуването в основен капитал, които се увеличават съответно с 12.7, 16.0 и 7.2%. Индивидуалното крайно потребление отчита спад спрямо съответното тримесечие на предходната година с 2.9%.

2. Влияние на икономическата криза върху икономиката България

Аграрният сектор генерира растеж на БДС

След кризисната 2009 г. последва още по-тежката за българската икономика 2010 г. Икономиките на големите държави от ЕС (Германия, Италия и Франция) - основни външнотърговски партньори на България, започват макар и бавно да "изплуват" от дъното на кризата през 2010 г. Предвид характера на голяма част от българската икономика, която зависи от тях дотолкова, че произвежда стоки, предназначени за износ, реалните признаци за излизане от кризата започват да се чувстват едва в края на 2010 г.

През 2010 г. аграрният отрасъл преодолява спада от предходната година и генерира растеж на създадената БДС по тримесечия на годишна база. По предварителни данни на НСИ ръстът на БДС в реално изражение за първо тримесечие е 7%, за второ - 5.5% и за трето тримесечие - 3.8%.

Този растеж се дължи на комплекс от фактори, основните от които са:

- Нарастване на цените на храните и селскостопанските стоки в световен мащаб;
- Прилагане на Общата селскостопанска политика на ЕС, засилва се ефектът от подпомагането по стълб I и стълб II. Повишен е интересът на земеделските производители към финансово подпомагане, чрез кандидатстване по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2007-2013 г. Макар и по-бавно от очакваното, процесът на разглеждане на подадените проектни предложения по ПРСР се ускорява, което води до повишаване на усвояване на средства.

3. Необходимост от консултантски услуги

Общата селскостопанска политика на ЕС изисква от българските земеделски производители да спазват и прилагат редица стандарти на Общността. Изпълнението на тези стандарти е условие както за продължаване на дейността им, така и за получаване на финансова подкрепа. Повишаването на конкурентоспособността на земеделските производители е определящ фактор за оцеляване и разширяване на дейността им в изключително развития и конкурентен пазар на ЕС. Устойчивото управление на земеделските стопанства включва извършването на комплекс от дейности от една страна за подобряване на технологиите и методите на селскостопанско производство и от друга страна на дейности, свързани с опазване на околната среда (включително опазване на водите и почвите), здравето на животните и растенията, хуманно отношение към животните, общественото здравеопазване, безопасни условия на труд, качество и безопасност на храните.

Едновременно с това чл. 12 на **Регламент на Съвета 73/2009** за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на ОСП и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители задължава всяка държава-членка да създаде и осигури добре функционираща и достъпна система за съвети в земеделието.

Всичко това поражда сериозната нужда от консултантски услуги в подкрепа на въвеждането на необходимите стандарти и устойчивото управление на земеделските стопанства.

II. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА НССЗ

Националната служба за съвети в земеделието е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София и 27 териториални областни офиси в страната.

1. Мисия на НССЗ

Да подпомага прилагането на държавната политиката в аграрния сектор и постигането на заложените от МЗХ приоритети и цели за осъществяване на ефективно и конкурентно земеделие в Република България, като предлага на земеделските производители качествени консултантски услуги, актуална и полезна информация, обучение и техническа помощ.

2. История на НССЗ

НССЗ е създадена в края на 1999 г. на база на Закона за селскостопанската академия (*предишно име - Закон за националния център за аграрни науки*) и по-специално на § 1 от него и след структуриране и кадрово обезпечаване започва съветническата си дейност през месец октомври 2000 г. НССЗ е наследник на Националната система за съвети в земеделието, която от своя страна е създадена на базата на подписано споразумение между Селскостопанската академия и тогавашното Министерство на земеделието и хранителната промишленост и изградена с техническата и финансова помощ на Програма ФАР – Земеделие в рамките на два проекта - 1995-1999 г.

Изграждане на капацитета на НССЗ започва с нейното създаване и продължава интензивно по време на осъществените проекти на ФАР. В рамките на тези проекти се провеждат интензивни обучения на експертите, които им помагат да се превърнат в търсени консултанти в областта на земеделието.

От 2000 г. досега НССЗ участва в редица международни проекти, част от които имат за цел да укрепват капацитета на НССЗ основно в различни аспекти от ОСП – устойчиво управление на земите, развитие на селските региони, развитие на биологично земеделие, обща организация на пазара на плодове и зеленчуци, развитие на стратегии и управление на селскостопански организации, организации на производители и стандарти за качество, устойчиво предоставяне на консултантска агробизнес помощ на пазарно ориентирани производители и др.

Фактът, че НССЗ вече функционира над 11 години, ясно показва, че Службата има своето запазено място като структура подпомагаща развитието на земеделието.

3. Организационна структура на НССЗ

НССЗ е структурирана в Главна дирекция „Съвети в земеделието“ и дирекция „Административно, финансово, информационно обслужване и човешки ресурси“ (АФИОЧР).

Фигура 1

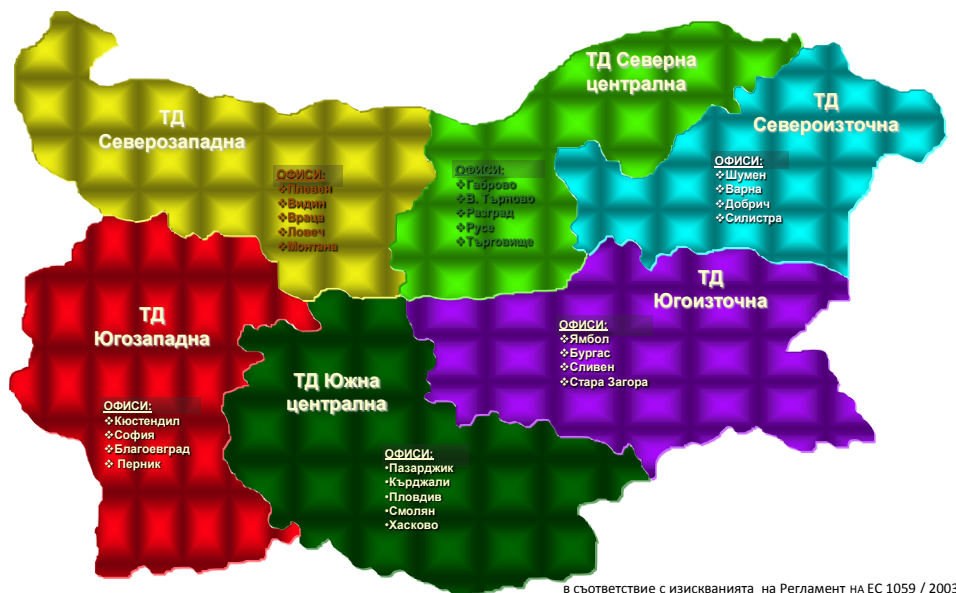
Специализираната администрация е организирана в главна дирекция „Съвети в земеделието“ с 2 отдела - „Координация на дейности” и „Дейности по национални и европейски програми”, и 6 териториални областни дирекции за съвети в земеделието.

Общата администрация е организирана в дирекция АФИОЧР, която осъществява административното обслужване, финансово счетоводната дейност и вътрешния контрол, поддържане на материалната база и информационната система, управлението на транспортната дейност и човешките ресурси. Структурата ѝ се състои от отдел „Финанси” и отдел „Информационно обслужване и човешки ресурси”.

Фигура 2

НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА СЪВЕТИ В ЗЕМЕДЕЛИЕТО (НССЗ)

/териториални дирекции/

Организационно, НССЗ извършва дейност на територията на цялата страна, тъй като има офиси във всеки областен град. НССЗ няма представители на общинско ниво поради ограничения брой служители, което затруднява дейността, но което на този етап се компенсира с по-чести посещения на експерти от офисите на НССЗ в общините.

4. Европейското и национално законодателство, свързано с дейността на НССЗ

От европейското законодателство има 3 основни регламента засягащи дейността на НССЗ:

- **Регламент на Съвета (ЕС) 1698/2005г. от 20.09.2005 г.** относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и по специално чл. 20 (а) (iv) и чл. 24 определящи подпомагането от ЕЗФРСР на използването на консултантски услуги от земеделските производители и собственици на гори чрез мярка 114 „Използване на консултантски услуги от фермери и собственици на гори”;

- **Регламент на Комисията (ЕС) 1974/2006г. от 15.12.2006 г.** за определянето на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 и по-специално чл. 15 определящ допълнителни изисквания за прилагане на мярка 114 и чл. 25 (а) и т. 5.3.1.4.3 от Анекс II на Регламента определящ допълнителни изисквания за прилагане на мярка 143 „Предоставяне на съвети и консултиране в земеделието в България и Румъния (2007-2009)”;

- **Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета** и по специално чл. 12 и чл. 13 определящи създаването и развитието на достъпни за земеделските производители системи за съвети в земеделието в страните членки;

Тази системата за съвети в земеделието трябва да оперира, чрез съветване на земеделските производители относно използването на земята и управление на стопанството на базата на една или няколко публични или частни организации.

От националното законодателство има 4 основни законови и подзаконови нормативни актове, регулиращи дейността на НССЗ:

- **Закон за селскостопанската академия** (предишно име - Закон за националния център за аграрни науки) и по-специално § 1 определящ създаването и функционирането на НССЗ;

- **Закон за подпомагане на земеделските производители** и по-специално чл. 10 определящ съществуването на НССЗ и **безплатното предоставяне на информация на земеделски производители;**

- **Наредба № 10 от 3.04.2008 г.** за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 143 "Предоставяне на съвети и консултиране в земеделието в България и Румъния" по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. (ПРСР). По тази мярка НССЗ е единствен бенефициент;

- **Наредба № 5 от 27.02.2009 г.** за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания;

- **Правилник за устройството и дейността на Националната служба за съвети в земеделието;**

Важно значение има и Анекс VIII, Раздел I, т.Г от Договора за присъединяване на България и Румъния (изменен от Решение на Съвета (ЕС) 664/ 2006), който дава възможност за прилагане на мярка 143.

На база на горната информация може да се направи извода, че НССЗ функционира в сложна законодателна среда и наличие на голям брой нормативни актове засягащи нейната дейност.

III. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СЪВЕТИ, КОНСУЛТАЦИИ, ОБУЧЕНИЕ И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

1. Основни приоритети в дейността на НССЗ през 2010 г.

През 2010 г. НССЗ със своите териториални областни офиси насочи дейността си основно в следните направления:

- Непрекъснато развитие и усъвършенстване на съветническата и консултантска дейност за усвояване на средствата от земеделските производители по национални и европейски програми,
- Продължаване работата на експертите от НССЗ по мярка 143 „Предоставяне на съвети и консултиране в земеделието в България и Румъния“;
- Продължаване работата по отношение провеждането на информационни кампании сред земеделските производители;

- Разширяване на дейностите на НССЗ за обучение на българските земеделски производители по прилагане на иновационни методи и практики в производството, при опазване на околната среда и рационалното използване на природните ресурси;

- Участие в събиране на информация по Система за земеделска счетоводна информация във връзка с Регламент (ЕО) № 1217/2009 на Съвета от 30.11.2009 г. относно създаване на система за събиране на счетоводна информация за доходите и икономическата дейност на земеделските стопанства в Европейската общност;

В изпълнение на поставените цели, НССЗ извърши следните основни дейности:

- Консултира земеделските производители относно задължителните европейски и национални стандарти и изисквания, на които трябва да отговаря производството;

- Консултира земеделските производители относно общата селскостопанска политика (ОСП) на ЕС;

- Консултира земеделските производители относно законоустановените изисквания за управление и условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, предвидени в членове 5 и 6 от Регламент (ЕО) № 73/2009 и приложения II и III към него;

- Консултира земеделските производители относно законоустановените изисквания по изпълнението на изискванията на Директива 91/676/ЕИО (Нитратната директива);

- Предостави специализирани консултации в областта на растениевъдството и животновъдството;

- Подпомогна земеделските производители при изготвянето и осигуряването на различните документи необходими за създаването на организации на производители на земеделски продукти;

- Консултира земеделските производители относно източници за подпомагане и финансиране на селскостопанската дейност;

- Консултира земеделските производители относно базисните условия за функциониране на стопанството – регистрация като земеделски производител, данъчно облагане и осигуряване на земеделските производители, регистрация на земеделска техника и други задължителни регистрации в зависимост от вида на селскостопанската дейност;

- Организира и проведе професионално обучение на земеделски производители;

- Изготви проекти на кандидати по мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране” от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. (ПРСР);

- Изготви заявления за подпомагане на кандидати по мярка 214 „Агроекологични плащания” от ПРСР;

- Изготви проекти на кандидати по други мерки от ПРСР;

- Събра, обработи и обобщи земеделска счетоводна информация от 560 земеделски стопанства;

- Участва в различни международни проекти.

Целевите групи, основно към които са насочени дейностите на НССЗ са:

- средни и дребни стопанства, пазарно и полупазарно ориентирани в процес на реструктуриране;

- стартиращи и млади земеделски производители;

- земеделски стопанства, въвеждащи агроекологични практики и биологично земеделие;
- земеделски стопанства в планинските райони и други необлагодетелствани райони различни от планинските;
- организации на производители на земеделска продукция;
- население в селските райони.

2. Предоставяне на консултации в офиса и на място в земеделските стопанства

На базата на доброто познаване на земеделските производители и техните нужди, натрупания 10-годишен опит, на изградения професионален и административен капацитет и сътрудничеството с множество държавни институции и НПО, **НССЗ предлага комплексен “пакет от консултантски услуги“**, включващ консултации от създаването на фермата до нейното пълно обслужване в агрономически, животновъден и агроикономически аспект.

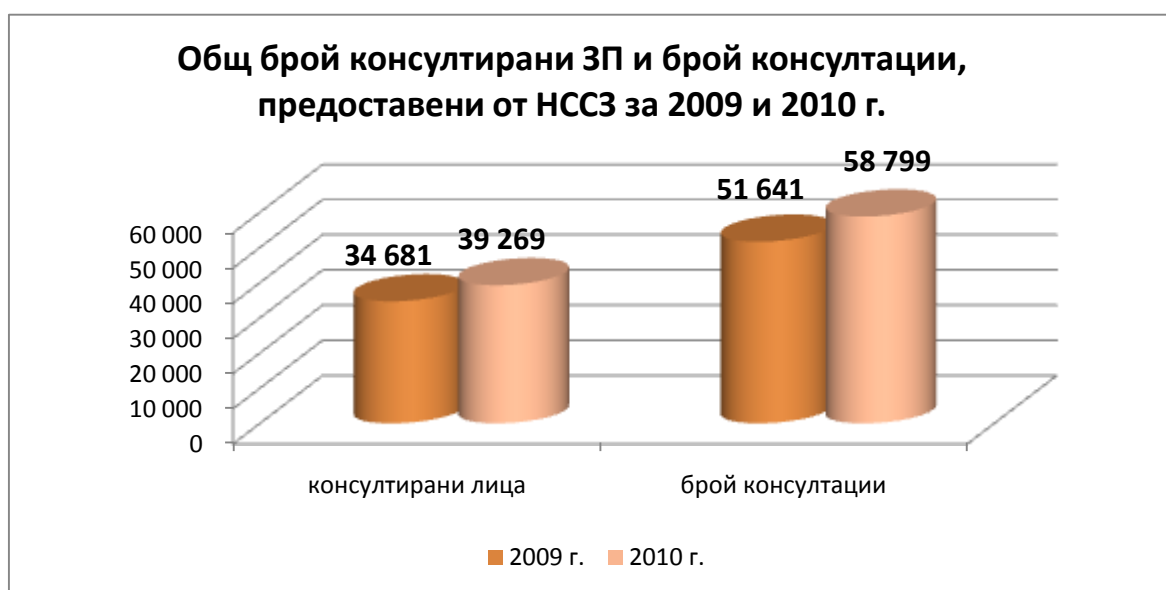
Чрез предоставянето на тези консултантски услуги се изпълняват поетите задължения от България за изграждане на функционираща и достъпна система за консултации в земеделието, в съответствие с чл. 12 от Регламент 73/2009 г.

2.1. Предоставени консултации

А) Консултации - общо

Всички консултации, които НССЗ предоставя, *са безплатни* за земеделските производители. НССЗ извършва консултантска и съветническа дейност главно чрез експертите от териториалните си областни офиси.

През 2010 г. се увеличава броят на земеделските производители, потърсили консултации от НССЗ.

През 2010 г. се наблюдава 13% увеличение на получените консултации от НССЗ и техният брой достига 39 269. Броят на дадените консултации от НССЗ също се увеличава с 14% и достига до 58 799 бр. По-голяма част от получените консултации се възползват от предлагания от НССЗ комплексен пакет от консултантски услуги и търсят консултации в

различни направления. Средният брой получени консултации от един земеделски производител е 1,5.

Б) Консултирани лица – общо-

По-долу е представена информация за консултираните от НССЗ лица през 2010 г., както и изменението спрямо 2009 г.

Място на извършване на консултацията	Общо консултирани лица	% 2010	Изменение спрямо 2009
в офиса	31 520	80%	3%
посещения във ферми	3 789	10%	-8%
кампания за мярка 214	3 960	10%	100%
общо консултирани хора	39 269	100%	13%

Лицата, които консултира НССЗ, са основно три типа:

- земеделски производители, които вече са започнали своята земеделска дейност;
- лица, които искат да започнат земеделска дейност, но все още не са;
- други лица, живеещи в селските райони, включително и собственици на гори.

За периода януари- декември 2010 г. най-голям брой лица са консултирани в офисите на НССЗ- 31 520 (80%), следват лицата (основно земеделските производители), получили консултации по време на информационната кампания за изготвяне на заявления по мярка 214 „Агроекологични плащания” от ПРСР – 3 960 човека (10%). Получилите консултации на място при посещения в земеделските стопанства са 3 789 (10%).

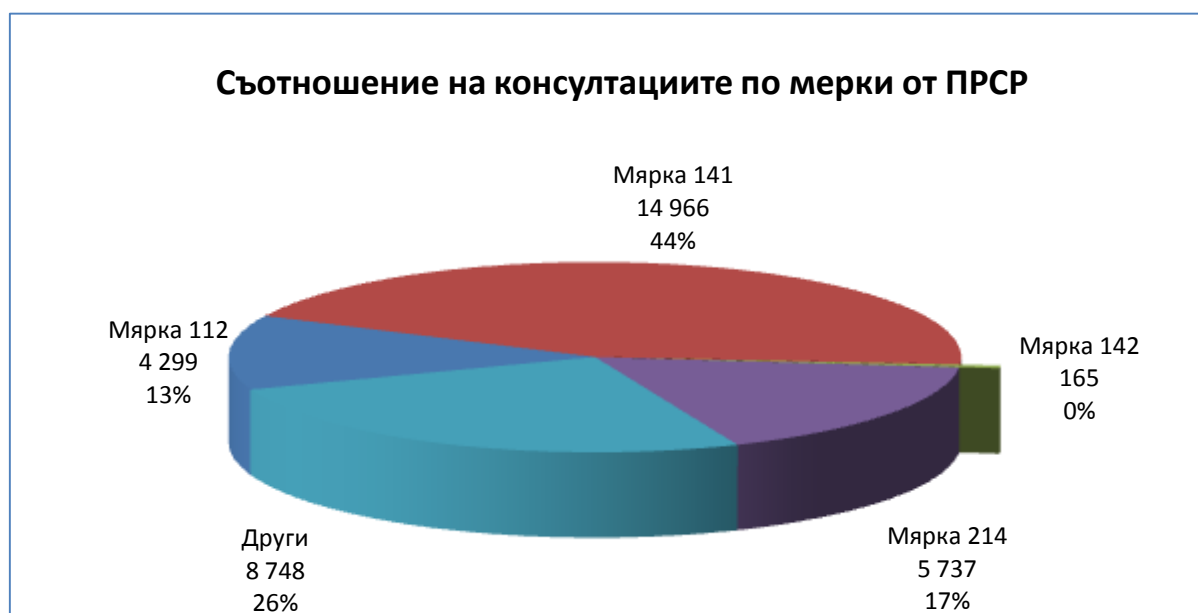
Спрямо 2009 г. е удвоен броят на лицата, получили консултации извън офисите на НССЗ – при предоставени индивидуални консултации в земеделските стопанства или при организирани срещи в населените места извън областните центрове. Това е резултат от водената политика на НССЗ да разнообразява предлаганите услуги и средствата за предоставянето им, както и да се адаптира към нуждите на ползвателите на консултантските услуги. Постигнатите резултати показват, че НССЗ се превръща в уважаван и търсен партньор за земеделските производители.

В) Тематика на предоставените консултации

И през 2010 г. консултациите по ПРСР заемат водещ дял от 59%. Интересът на земеделските производители към възможностите за финансиране по ПРСР продължава да бъде висок и през 2010 г. Това до голяма степен се дължи от една страна на задълбочаващата се финансовата криза и влошените условия на банките за финансиране на аграрния сектор. От друга страна, увеличеното усвояване на средства през годината, значително повишава интереса към кандидатстване по ПРСР.

Консултации по мерки от ПРСР (2007-2013 г.)

Интересът към мерките от ПРСР се промени през 2010 г. Най-голям интерес и най-много консултации са предоставени по мярка 141 “Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране” – почти 15 000 бр., като броят им се удвоява спрямо предходната година. Консултациите са предоставяни, както на земеделски производители, които желаят да кандидатстват по мярката, така и за изпълнение на планове на одобрени вече по мярката полупазарни стопанства.

С 96% са увеличени и предоставените консултации по мярка 214 „Агроекологични плащания от ПРСР, а с 27% нарастват консултациите по другите мерки от ПРСР – основно 121 „Модернизирани земеделски стопанства”, 123 „Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти” и 311 „Разнообразяване към неземеделски дейности”.

Към инвестиционните мерки проявяват интерес одобрени кандидати по мерки 112 и 141, които желаят да продължат своето развитие с помощта на средства от ПРСР, както и земеделски производители, за които това би било първо кандидатстване по ПРСР.

Консултациите по мярка 112 са предоставяни на млади фермери за изпълнение на техните бизнес планове и постигане на заложените цели. Нисък остава интересът към мярка 142 „Създаване организации на производители”.

Специализирани консултации

Тематиката на специализираните консултации, предоставени през 2010 г., може да се обобщи в следните направления:

Растениевъдство

- агротехнически и растително-защитни мероприятия за различни видове култури;
- технология на отглеждане на различни видове култури;
- създаване и възстановяване на трайни насаждения и лозя;
- биологично земеделие - възможности, условия, изисквания, сертификация;
- мерки за възстановяване и поддържане на пасища;
- добри земеделски практики и условия за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние;
- управление и използване на водните ресурси;
- нова селскостопанска техника за отглеждане на земеделски култури.

Животновъдство

- ветеринарно-санитарни и хигиенни изисквания към животновъдните обекти;
- хранене на различни видове животни и птици, според възраст и физиологично състояние;
- добри земеделски практики и условия за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние;

- млечни квоти.

Агроикономика и управление на стопанството

- бизнес планиране;
- осигуряване и данъчно облагане на земеделските производители;
- пазарни анализи;
- реализация на селскостопанска продукция;
- изчисляване на себестойност;
- възможности за финансиране на земеделските производители – субсидиране, кредитиране, лизинг и др.

Други

- Стандарти на Общността - запознаване на земеделските производители със задължителните стандарти и изисквания, на които трябва да отговаря тяхното производство, в т. ч:
 - опазване на околната среда (включително опазване на водите и почвите);, здравето на животните и растенията и хуманно отношение към животните;
 - качество и безопасност на храните;
 - общественото здравеопазване;
 - безопасни условия на труд.
- регистрация в СИЗП и по Наредба № 3/1999 г.;
- национални схеми за финансиране на земеделските производители;
- разясняване на пазарните механизми и режими на ОСП.

В следващите две графики е дадена допълнителна информация за специализираните консултации.

Интересът към различните теми на специализираните консултации се изменя през 2010 г., като се наблюдава балансиране.

Независимо от спада от 12%, консултациите по растениевъдство продължават да заемат най-голям дял от 28%. В условията на постоянно променяща се и силно конкурентна среда, интересът към консултациите по аграрна икономика (28%) продължава да се увеличава. Най-голямо увеличение с 220% се наблюдава към други консултации, предимно към консултации за стандартите на общността и финансиране по първи стълб от Общата селскостопанска политика на ЕС.

2.2. Посещения на земеделските стопанства

Адаптирането на българското земеделие към европейските стандарти изисква реструктуриране на селското стопанство и успешно действие на механизмите за подпомагане на земеделските производители. Провеждането на Общата селскостопанска политика на ЕС налага прилагането на съпоставими практики и повишаване на ефективността на земеделското производство за завоюване на позиции на българските производители на Европейския пазар.

През 2010 г. експертите на НССЗ поддържат тясна връзка със земеделските производители, посещавайки на място стопанствата им. Земеделските производители получават конкретни съвети, оценка на условията, в които се отглеждат селскостопанските култури и животни, т.е. те получават не само качествени съвети, но и конкретни предписания за техните стопанства. Извършени са демонстрации и практически обучения. Всичко това съдейства за повишаване на количеството и качеството на произведената продукция при спазване на европейските норми и стандарти.

През 2010 г. експертите от НССЗ са направили 3 789 посещения на място в земеделските стопанства, с 332 по-малко от предходната 2009 г. По-малкият брой посещения се дължи от една страна на неритмичното осигуряване на средства от МЗХ, от друга страна през 2010 г. експертите от НССЗ са провели повече семинари, демонстрации и други мероприятия. По този начин се увеличават консултациите, давани на малки групи земеделски производители за сметка на индивидуалните консултации в стопанствата.

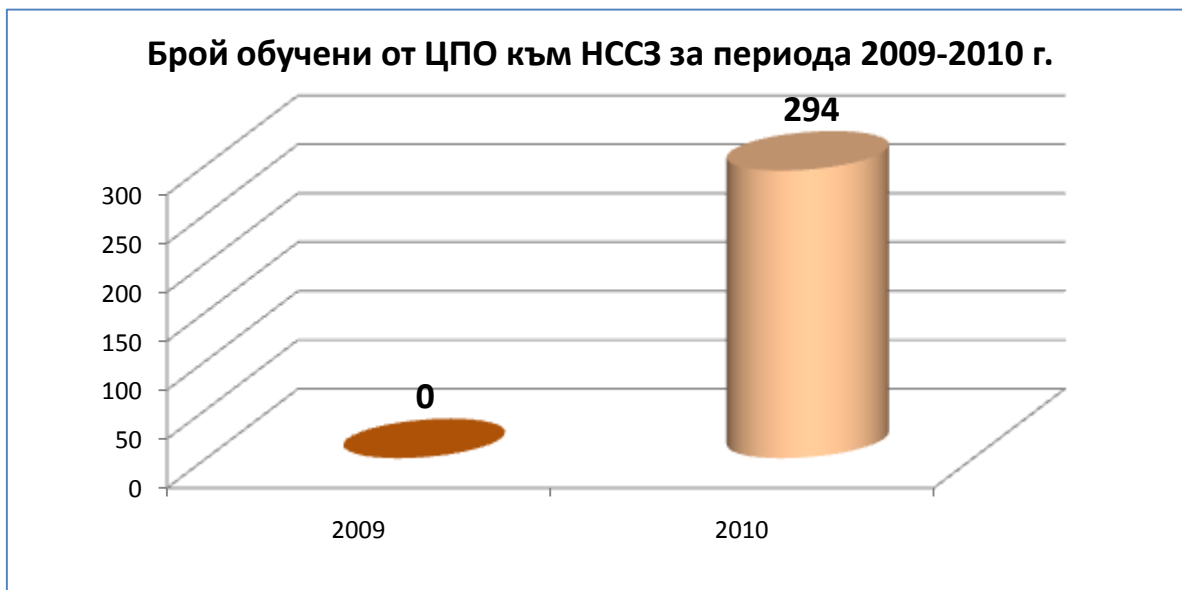

През годината продължава да се увеличава делът на малките и средни земеделски стопанства, които са консултирани от НССЗ за сметка на големите стопанства.

3. Обучение на земеделските производители

Европейските и световни тенденции за непрекъснато нарастване на изискванията към пригодността на заетост определят необходимостта от продължаващо професионално обучение във всички възрастови групи на работната сила.

В отговор на тази тенденция през 2007 г. към НССЗ е лицензиран от Национална агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) Център за професионално обучение (ЦПО). Разработените учебни програми и високият професионализъм на преподавателите, в по – голямата част експерти от службата, осигуряват висококачествено обучение с практическа насоченост.

ЦПО към НССЗ през 2010 г. предложи широка гама от възможности и различни теми за повишаване на знанията на земеделските производители, като проведе обучения в 2 направления:

- Професионални обучения в областта на земеделието;
- Обучения по ключови компетенции по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” (ОП „РЧР”).

3.1.Професионални обучения в областта на земеделието, включително по мярка 111 от ПРСР

Необходимостта от професионално обучение се обуславя от факта, че едва 3% от земеделските производители имат професионална квалификация в областта на земеделието. Обучението осигурява на земеделските производители възможности да определят ясно приоритетите и знания как да планиран и разпределят финансовите ресурси за осъществяването им.

През 2010 г. ЦПО към НССЗ обучи 290 земеделски производители, като проведе 10 обучения, с продължителност 18 учебни часа, всяко на тема „Мярка 214 „Агроекологични плащания – обща агроекология”

Всички обучени земеделски производители са одобрени през 2008 и 2009 г. ползватели на помощ по мярка 214 "Агроекологични плащания" от ПРСР и съгласно изискванията на мярка 214 от ПРСР е необходимо да преминат основно агро-екологично обучение, да участват в информационни дейности през първите 2 години от прилагането на избраната от тях агро-екологична дейност, или да докажат опит в прилагането на агро-екологичните дейности, които са избрали да прилагат. В случай, че не бяха обучени в съответния срок, на одобрените кандидати по мярка 214 „Агроекологични плащания”, щяха да им бъдат наложени санкции, което би оказало негативен ефект върху прилагането на мярка 214 и на ПРСР като цяло.

Обученията са проведени през месеците ноември и декември в следните градове: Кърджали, Ардино, Шумен, Силистра, Търговище, Бургас, Плевен, Велико Търново, Габрово и Русе. Съдържание на учебната програма е съобразено с изискванията на ЕС за производство на екологична продукция при опазване здравето на хората, хуманно отношение към животните и опазване на околната среда. Целта на обучението е да се изяснят основните проблеми, свързани с биологичното и генетичното разнообразие, опазването на почвите от ерозия и деградация, насърчаване за планирането на екологосъобразни дейности, определянето и поддържането на ценни местообитания и характеристики на ландшафта, въвеждане на подходящи сеитбообръщения и предотвратяване на изоставянето на високо планинските пасища и ливади.

Дейности за обучение на земеделски производители чрез разработване и изпълнение на проекти по мярка 111 “Професионално обучение, информационни дейности и разпространяване на научни знания”

НССЗ чрез ЦПО участва активно в прилагането на мярка 111 “Професионално обучение, информационни дейности и разпространяване на научни знания”.

През 2010 г. са одобрени и сключени договори с ДФЗ-РА за изпълнение на два проекта за обучение на земеделски производители по мярка 111 на обща стойност 1 136 036 лв.:

- Договор № 29/111/00081 - Обучение чрез дългосрочни курсове с продължителност 150 часа на обща стойност 825 590 лв.
- Договор № 29/111/00078 - Обучение чрез информационни дейности по мярка 214 „Агроекологични плащания” на обща стойност 310 486 лв. ;

Изпълнението на проектите ще се извършва през 2011 и 2012 г.

Проектът с ИД № 29/111/00081 “Обучение в дългосрочни курсове с продължителност 150 часа” ще осигури професионално обучение на 400 земеделски производители и включва обучение по трайни насаждения, полеводство, зеленчукопроизводство, животновъдство, говедовъдство, овцевъдство и пчеларство, които ще се проведат в градовете Бургас, Видин, Кюстендил, Сливен, Добрич, Кърджали, Ямбол, Велико Търново, Пазарджик, Силистра, Русе, Костинброд и Ябланица. Предвидено е провеждането на 20 групи, като във всяка група ще се обучават по 20 курсисти. С предимство в курсовете ще се записват бенефициенти с одобрени проекти по мярка 112 “Създаване на стопанства на млади фермери” и по мярка 141 “Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране”. Допълнителна информация е дадена в Приложение № 1.

Проектът с ИД № 29/111/00078 “Обучение по информационни дейности по мярка 214 „Агроекологични плащания” с продължителност от 18 часа” ще осигури знания на 931 земеделски производители в 32 групи, които ще се провеждат в различни градове на страната с цел улеснение на земеделските производители. В проекта са включени 2 теми - обучение по обща екология и по агроекологично пчеларство. С предимство в курсовете са включени бенефициенти с одобрени заявления по мярка 214 “Агроекологични плащания”. Допълнителна информация е дадена в Приложение № 2.

Проектите съдържат всички елементи, включени в изискванията на Наредба № 23 от 14.07.2008 г. на МЗХ – учебни програми за всеки курс и информационна дейност, планиран брой обучаеми, региони, в които ще се провежда обучението, график на учебните занятия, договори за наетата материална база и бюджет на планираните разходи. За преподаватели са определени видни български учени в областта на селското стопанство, изявени учители от професионални гимназии и експерти от НССЗ.

Изпълнението на проектите ще осигури адекватно равнище на техническите и икономическите знания и умения в областта на управлението и бизнеса, новите технологии, качеството и безопасността на продуктите, устойчивото управление на природните ресурси, включително изискванията за кръстосано съответствие, възобновяеми източници на енергия и биологично производство.

През ноември 2010 г. НССЗ разработи и подаде още 2 Заявления за подпомагане за изпълнение на проекти по мярка 111 от ПРСР на обща стойност 4 132 502,96 лв., както следва:

- Проект с ИД № 29/111/00169 - Обучение чрез информационни дейности от 8 и 18 часа на обща стойност 297 699,60 лв.; Предвижда се обучение за 570 земеделските производители в 29 групи.

Проектът включва два вида информационни дейности на тема „Мярка 214 Агроекологични плащания – обща агроекология - 18 учебни часа” за 420 човека (14 групи по 30 човека) и „Основни проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделския сектор – 8 учебни часа” за 450 човека (15 групи по 30 човека). Допълнителна информация е дадена в Приложение №3.

- Проект с ИД № 29/111/00173 - Обучение чрез дългосрочни курсове с продължителност 150 часа и краткосрочни курсове с продължителност 30 часа” на обща стойност 3 834 803.36 лв. Предвижда се обучение за 1 460 земеделски производители в 61 групи по 8 теми.

Темите за курсове за дългосрочно професионално обучение с продължителност 150 часа са: агротехника на различни земеделски култури, трайни насаждения, зеленчукопроизводство и общо животновъдство.

Теми за курсове за краткосрочно обучение с продължителност 30 часа са: базово обучение по проблеми на опазване на околната среда в земеделието, отглеждане на охлюви, отглеждане на червеи и нови техники и технологии в пчеларството. Допълнителна информация е дадена в Приложение №4.

3.2. Обучения по ключови компетенции по ОП „РЧР”

През 2009 г. ЦПО към НССЗ разработи и внесе към Агенция по заетостта по програмата „Аз мога” от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” проект за обучение по 10 ключови компетенции. През 2010 г. проектът е одобрен и НССЗ е вписана като Доставчик на услуги по програмата „Аз мога” от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Проектът се финансира от Европейския социален фонд и Република България. Обученията може да се извършват в 27-те областни града, където има териториални офиси на НССЗ. Преподаватели са експерти от НССЗ.

През 2010 г. ЦПО към НССЗ проведе по програмата „Аз мога” от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 4 обучения по 30 учебни часа:

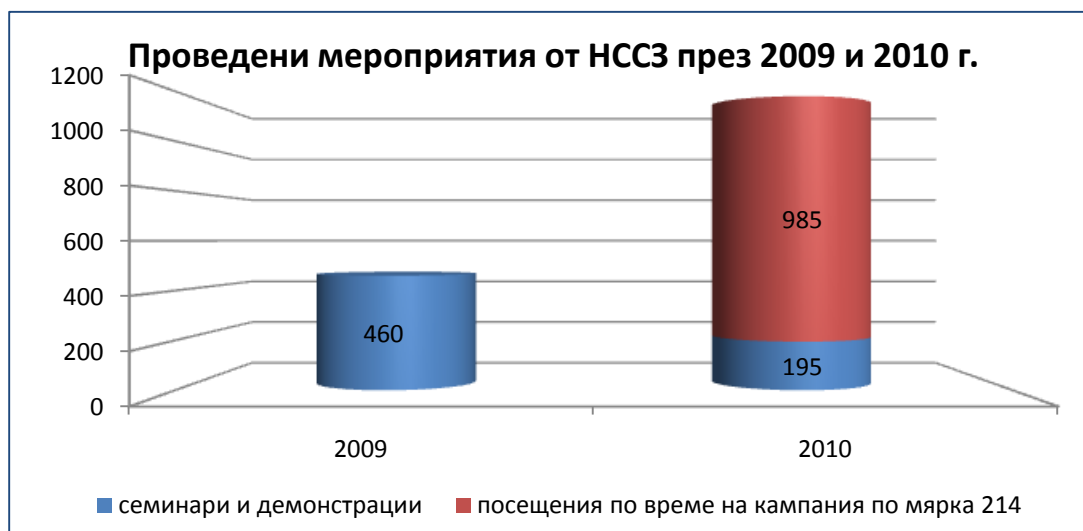
- Умение за планиране и ръководство на проекти – 2 обучения в гр. София от 16 май до 5 юни 2010 г. и в гр. Смолян от 8 до 11 ноември 2010 г.;
- Ефективно управление на времето - 1 обучение в гр. Кюстендил от 5 до 21.05.2010 г.;
- Умение за работа в екип - 1 обучение в гр. Пловдив от 15 до 18 ноември 2010 г.;
- Умение за планиране и ръководство на проекти - 1 обучение в гр. Смолян - от 8 до 11 ноември 2010 г.

ЦПО към НССЗ ще продължи да бъде доставчик на обучение по ключови компетентности и през следващата година. Допълнителна информация е дадена в Приложение № 5.

4. Информационни дейности на НССЗ през 2010 г.

4.1. Проведени мероприятия

Общият брой на проведените мероприятия през 2010 г. е рекордно висок – 1 180 бр. За цялата 2009 г. са проведени общо 460 семинара и демонстрации. Увеличението е 2.57 пъти и се дължи основно на кампанията от срещи и семинари, организирана по време на периода на прием на заявления по мярка 214 „Агроекологични плащания” по ПРСР – общо 985 бр. посещенията по общини.

Теми на проведените мероприятия:

- Разясняване кандидатстването по мерките от ПРСР 2007 - 2013 г. – основно 141 и 214;
- Обща селскостопанска политика на ЕС и възможности за подпомагане на земеделските производители;
- Проблеми на малкия и средния бизнес в земеделието при кандидатстване по мерките от ПРСР;
- Добри земеделски практики в растениевъдство и животновъдството. Стандарти на Общността;
- Обучение по опазване на околната среда при производство на селскостопанска продукция;

- Технологии и технологични елементи за отглеждане на традиционни и атрактивни култури в растениевъдството;
- Схеми за провеждане на растително защитни мероприятия, съвместно с фирми вносители на торове и препарати;
- Технологии и технологични елементи за отглеждане на селскостопански животни и птици;
- Технологии за управление на оборския тор;
- Мерки за възстановяване и поддържане на пасищата;
- Данъчно облагане и социално осигуряване на земеделските производители;
- Подобряване на конкурентоспособността на земеделския и горския сектор – стъпки за кандидатстване;
- Открити дни и демонстрации по зърно производство, зеленчукопроизводство, лозарство – показване на елементи от технологичното производство;
- Биологично земеделие – предизвикателство, ползи и пазари.

4.2. Информационно осигуряване на земеделските производители

Експертите от НССЗ изготвят, издават и разпространяват различни информационни материали и използват множество комуникационни канали, за да достигне информацията до максимален брой земеделски производители. Изготвят се и се публикуват **авторски статии, научно-практически разработки, интервюта и съобщения** в националните, регионалните и със земеделска насоченост медии.

Всички материали предоставят лесно достъпна и разбираема информация и съдържат практически съвети за работата в земеделските стопанства.

Информационните материали покриват цялата страна и достигат до много голям брой земеделски производители и лица, свързани със селските райони.

Основните направления в информационното осигуряване на земеделските производители от НССЗ обхващат:

- **Издателска дейност:** разработване и разпространяване на информационни материали, бюлетини, образователни листовки, работни календари и брошури;
- **Медийни изяви:**
 - публикации на статии в националната и местна преса и в специализирания периодичен печат;
 - участие в радио и ТВ-предавания, излъчвани в национални и местни медии;
- **участие в национални и международни изложения.**

Обобщени резултати за 2010 г. по видове информационни материали:

Информационна дейност	Брой
<i>Издателска дейност</i>	
Бюлетини	17
Календари за селскостопанската дейност	126
Информационни листовки/диплянки	155
<i>Общо издателска дейност</i>	298

Информационна дейност	Брой
<i>Други информационни материали</i>	
Статии във вестници и списания	74
Радио участия/интервюта	66
TV участия/интервюта	42
Участие в изложения	4
Презентации	82
Общо други информационни материали	268
Общо информационни материали	566

През 2010 г. най-добрите материали, изготвени от даден офис, се разпространяват не само в този офис, но и чрез Интернет страницата на НССЗ и чрез останалите офиси. Това естествено доведе до намаляване на броя на изготвените информационни материали, но не и на разпространените. За 2010 г. се забелязва увеличаване на броя на медийните изяви на служителите на НССЗ по медии с национално покритие и намаляване на изявите в регионални медии. По този начин се постигна оптимизация на използваните ресурси.

Най-голям дял в информационната дейност на НССЗ заема *издателската дейност*. Общият брой разработени и отпечатани различни информационни материали за отчетния период е 298 (с 19 % по-малко от 2009 г.). И през 2010 г. най-активни в издателската дейност са офисите на НССЗ в гр. Плевен – 93 бр., гр. Монтана – 35 бр., гр. Сливен – 26 бр., гр. Перник – 22 бр. и гр. Пазарджик – 20 бр.

Най-често засяганите теми в разработените информационни листовки, брошури, бюлетини са:

- Условия за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние;
- Социално осигуряване и данъчно облагане на земеделските производители;
- Възможности за кандидатстване по мярка 214 „Агроекологични плащания” от ПРСР;
- Основни изисквания към кандидатите по мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране” от ПРСР;
- Растителнозащитни мероприятия при трайни насаждения;
- Стандарти за качество на пресни плодове и зеленчуци;
- Хигиенни изисквания към обектите за отглеждане на животни;
- Овцевъдство;
- Охлювъдство.

И през 2010 г., като утвърдена и търсена форма с практическа насоченост за предоставяне на актуална сезонна информация, продължи да бъде изготвян ежемесечно от офисите *“Календар на земеделския производител”*.

И през 2010 г. като част от информационната дейност на НССЗ в редица специализираните национални и регионални издания са публикувани *статии, интервюта, съобщения* от областта на растениевъдството и животновъдството. Общият брой на публикуваните статии през 2010 г. е 74, което е с 29% по-малко в сравнение с 2009 г. Най-голям брой статии са изготвени от офисите на НССЗ в гр. Монтана, гр. Велико Търново, гр. Русе, както и от Централно управление на НССЗ.

Повечето от публикуваните *статии* са акцентирали върху: Програмата за развитие на селските райони 2007- 2013 г. и включените в нея мерки за подпомагане на земеделските производители; процедурата за покупка и продажба на млечни квоти; европейски изисквания за изграждане на животновъдни обекти; обичайните сезонни мероприятия в земеделската дейност.

През 2010 г. полезни за земеделските производители са и участията на служители на НССЗ в тематичните предавания по земеделие излъчвани по националните и регионални медии. Участията в *радио*предавания са 66 бр. (с 24% по-малко спрямо 2009 г.), а в и *телевизионни* предавания - 42 бр. (спад с 51% спрямо 2009 г.). В радиопредаванията са участвали 14 регионални офиса на НССЗ. Най-голям брой радио изяви имат екипите от офисите в гр. Благоевград – 14 бр., гр. Кюстендил – 11 бр., гр. Бургас – 8 бр., гр. Велико Търново – 5 бр. и Централно управление на НССЗ – 6 бр. В *телевизионните* предавания са участвали експерти от Централно управление и 11 офиса. Най-активни са експертите от офис Кюстендил – 13, Велико Търново – 7, Монтана – 5 и Централно управление на НССЗ – 4 бр.

При изявите си в *телевизионни и радио*предавания експертите на НССЗ акцентират върху актуални въпроси, проблеми и приоритети в развитието на земеделието: възможности за финансиране по ПРСР 2007-2013 г., дейности на НССЗ по мярка 143 от ПРСР, в т. ч. изисквания за управление на дейностите по проекти по мярка 112 „Създаване на стопанства на млади фермери”от ПРСР, подпомагане на полупазарни стопанства, модернизиране на земеделски стопанства, обучение на земеделските производители по мярка 111 „Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания” от ПРСР и възможността да се обучават от НССЗ, основни моменти по регистрацията и пререгистрацията на земеделски производители, социалното осигуряване и данъчно облагане на земеделските производители и др.

При организиране на различни информационни мероприятия в областта на земеделието през 2010 г., експерти на НССЗ често са канени като лектори в представянето на специализирани презентации по конкретни теми от растениевъдството и животновъдството. През 2010 г. експертите от НССЗ са участвали в 82 бр. конференции, семинари и други събития, организирани от множество организации (5% ръст спрямо 2009г.).

През 2010 г. НССЗ участва с информационен щанд на 4 изложения със земеделска насоченост:

- Участие в националното изложение „Пчеломания” с информационен щанд и лекция „Финансирани млади пчелари в област Добрич по мерки от ПРСР 2007-2013 г.” м. март.
- Участие с щанд в XII изложение на земеделска и автомобилна техника, организирано от РУ „Ангел Кънчев” и интервю за дейността на НССЗ-офис Русе по ПРСР 2007-2013 г. м. май.
- Участие с щанд в международната изложба „БАТА Агро 2010” – гр. Ст. Загора м. май.
- Участие с щанд и с презентация на 18-ти международен конгрес на славянските пчеларски организации „Апиславия” в гр. Варна, м. септември.

НССЗ участва с презентации и лекции в съпътстващите събития на следните изложения:

- Презентация „Мерки от ПРСР – подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране – в рамките на 18-то международно изложение „Селското стопанство и всичко за него” - Добрич м. септември 2010 г./
- Лекция за възможностите за подпомагане на производителите на праскови в България на проведения в с. Гавраилово, област Сливен семинар на тема: „Прасковата – перспективна култура за регион Сливен” м. юли 2010 г./

Информационни кампании

През 2010 г. НССЗ проведе няколко информационни кампании самостоятелно и в сътрудничество с МЗХ, общините и други ключови партньори. Кампаниите бяха фокусирани върху актуални теми (например информиране и насърчаване на кандидатстването по мерки 141 и 214 от ПРСР) и комплексни като подход, защото във всяка кампания са селектирани и използвани комплекс от методи и комуникационни канали, за да достигне информацията до максимален брой земеделски производители.

➤ Национални кампании

- ✓ **Кампания за информираност и насърчаване на кандидатстването по мярка „214 Агроекологични плащания” от ПРСР**

През периода 01.03.-09.06.2010 г. със съдействието на Областни и общински служби „Земеделие” НССЗ организира по няколко посещения във всички общински центрове на страната. Посещенията са извършени по предварително изготвен и оповестен график. Общинските служби „Земеделие” предоставиха работно място за експертите от НССЗ. По време на посещенията са проведени семинари и обсъждания за мярка 214 от ПРСР, предоставени са групови и индивидуални консултации на земеделските производители за различните възможности за получаване на средства от стълб I и II от ОСП, както и специализирани консултации. Също така експертите на НССЗ са изготвяли на място заявления за подпомагане/ заявки за плащания по мярка 214 „Агроекологични плащания.

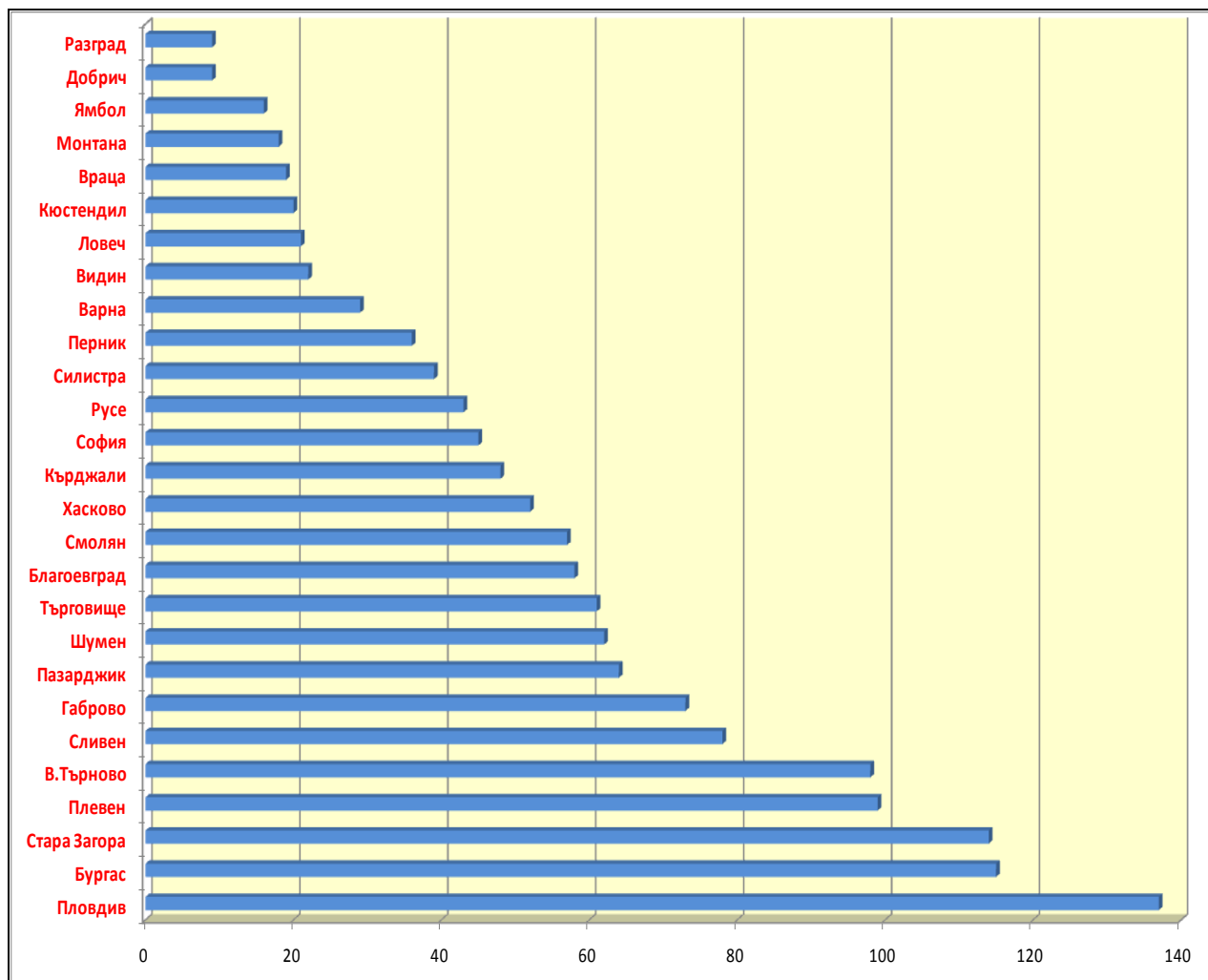
По време на кампанията по мярка 214 са направени 985 посещения на общини. По време на тези посещения са консултирани 3 960 лица, от тях 55% са консултирани по мярка 214. Предоставени са 8 243 броя консултации, от които 27% по мярка 214 (2 188 бр.).

През кампанията са изготвени 1 442 заявления за подпомагане/ заявки за плащания по мярка 214 „Агроекологични плащания”, от които 801 бр. с приемо-предавателни протоколи (ППП) за предоставен пълен комплект съветнически услуги (ПКСУ).

Най-много заявления за подпомагане/ заявки за плащания по мярка 214 са изготвени от експертите от офис Пловдив – 137 бр. Значителен брой проекти са изготвени и от офисите в Бургас (115бр.), Ст.Загора (114 бр.), Плевен (99 бр.), и В.Търново (98 бр.). Малък е броят на заявленията, изготвени от офисите в Добрич и Разград, само по 9 бр.

Кампанията за информираност и насърчаване на кандидатстването по мярка „214 Агроекологични плащания” премина успешно. Данните в диаграмата по-долу го потвърждават.

Общ брой на всички изготвени заявления за подпомагане и/или заявки за плащане през 2010 г. по мярка 214 – по офиси

✓ **Кампания за информираност и насърчаване на кандидатстването и усвояване на средства от малките и средни земеделски производители в периода 10 юни до 30 септември 2010 г. по мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране”**

За тази кампания са използвани множество средства и комуникационни канали – семинари, срещи с потенциални кандидати, разпространяване на информационни материали и листовки. **Кампанията е осъществена в сътрудничество с Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ).** НССЗ изготви информационна обява, която бе изпратена до всички общински администрации в страната, които да информират местните общности във всяко населено място. При интерес от страна на земеделските производители експертите на НССЗ посещаваха съответната община, и организираха срещи със земеделски производители.

➤ Регионални кампании

Офисите на НССЗ работят в тясно сътрудничество с Областните дирекции „Земеделие“ и други регионални структури на администрацията. Организирант се съвместни кръгли маси, консултативни съвети и информационни кампании.

Например офис Бургас съвместно с ОД „Земеделие“- гр. Бургас иницират провеждането на 8 информационни срещи по общини с тютюнопроизводители и кметовете на 31 населени места. На тези срещи тютюнопроизводителите от областта са запознати с възможностите за реструктуриране на стопанствата (чрез мярка 141 от ПРСР), с алтернативните възможности за заетост в сферата на селското стопанство. Офисите на НССЗ, които са най-активни и с най-много проведени семинари, са Бургас, Велико Търново, Ловеч, Плевен, Пазарджик, Хасково, Сливен и Ямбол.

4.3. Използвани комуникационни канали

И през 2010 г. НССЗ използва различни комуникационни канали, за да достигне до максимален брой земеделски производители. Консултациите се предоставяха на място в офисите, по телефонна, чрез интернет и при посещение в земеделските стопанства.

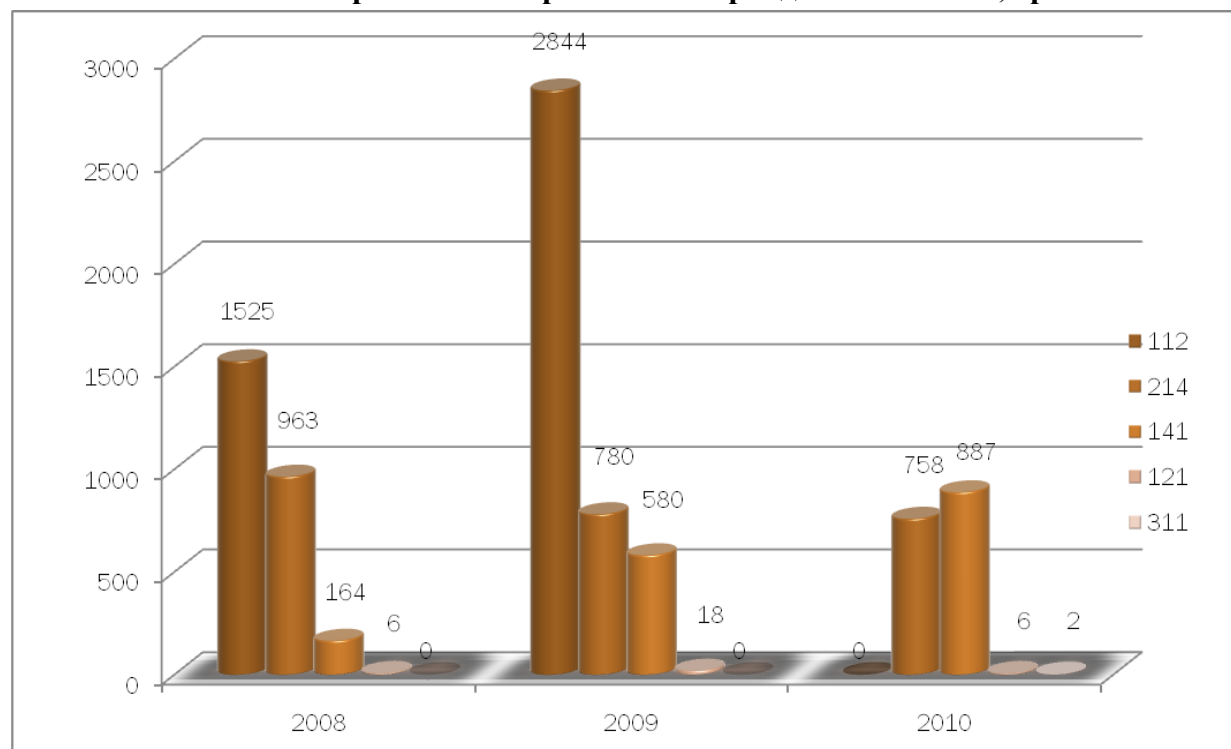
НССЗ успешно използва и електронните комуникационни канали, за да достигне информацията до целевите групи:

- Вече втора година в Централното управление на НССЗ работи **call-centre** с единни телефони **на цената на един градски разговор от цялата страна *AGRO (*2476) или 07001 2476**. Това дава възможност на земеделските производители и от най-отдалечените райони да получат компетентна информация и съвети, като им спестява време и средства;
- Публикуване на информация на интернет сайта на НССЗ (www.naas.government.bg) – информация за ПРСР и специализирани информационни материали и статии в Електронната библиотека на НССЗ, като броят на тези материали вече надхвърли 400;

- Комуникация по електронен път – прием на електронни документи чрез специално изработената за целта информационна система за документооборот.

Изготвени проекти по мярка 143 за периода 2008- 2010 г., брой

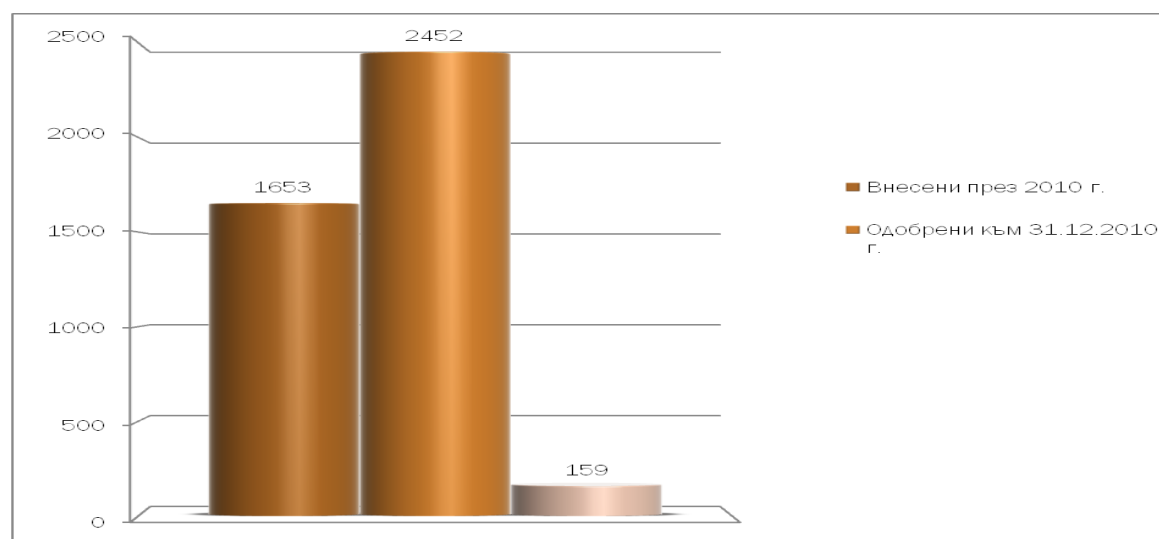

През 2010 г. дейностите по мярка 143 „Предоставяне на съвети и консултиране в земеделието в България и Румъния” по ПРСР 2007- 2013 г. продължи с предоставяне на пълен комплект съветнически услуги основно по мярка 214 „Агроекологични плащания” и мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране” (в рамките на два прозореца от 01.01.2010 до 12.03.2010 и от 09.06.2010 до 30.09.2010 г.). За 2010 г. са подадени 4 заявки за плащане, съдържащи общо 1 653 броя приемо-предавателни протоколи и документи към тях, както следва:

- Приемо-предавателни протоколи по мярка 214 – 758 бр.
- Приемо-предавателни протоколи по мярка 141 – 887 бр.
- Приемо-предавателни протоколи по мярка 121 – 6 бр.
- Приемо-предавателни протоколи по мярка 311 – 2 бр.

По отношение на мярка 214 „Агроекологични плащания” спрямо 2009 г. има увеличение с 27 броя на ПКСУ, а спрямо 2008 г.- намаление с 214. В случай, че се вземат предвид и изготвените заявления за подпомагане/ заявки за плащания без ППП, тогава най-голям е броят през 2010 г. – с 427 повече спрямо 2008 г. и 641 повече спрямо 2009 г.

Изготвени пълни комплекти съветнически услуги (ПКСУ) през 2010 г., брой

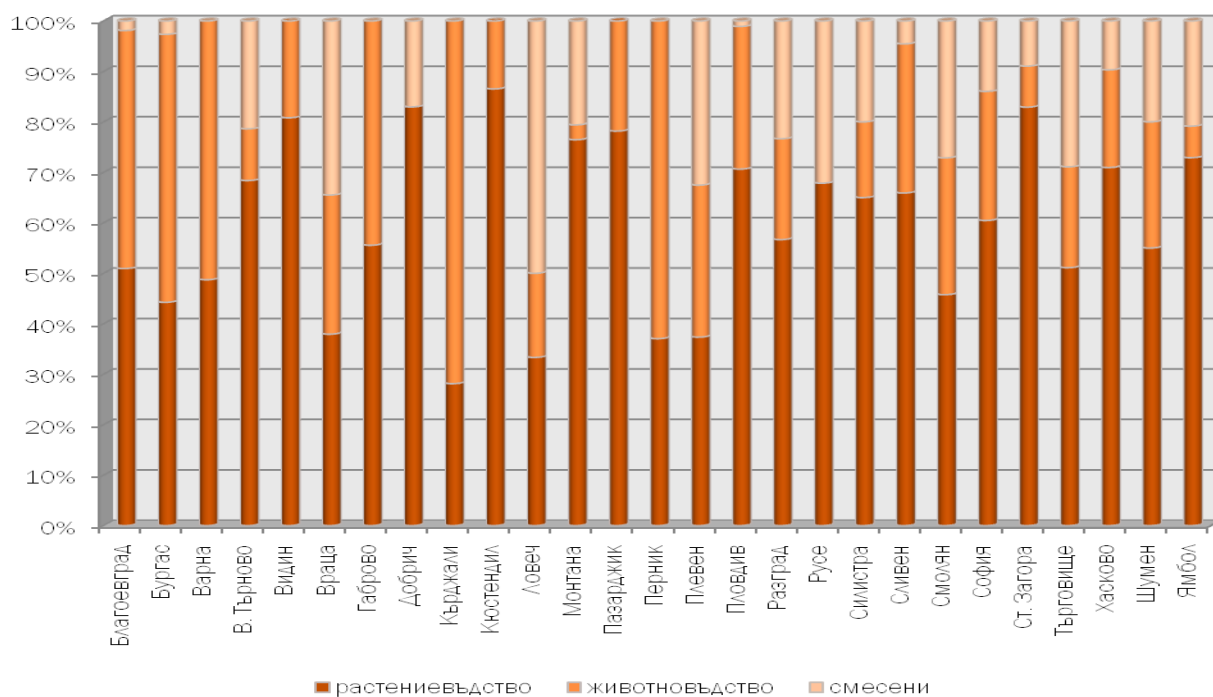

През 2010 г. по мярка 143 са посетени 589 стопанства на земеделски производители от експертите на НССЗ. Експертите на място се запознават със стопанството на земеделските производители и предоставят съветнически услуги съобразно конкретните условия и възможностите за развитие.

Изготвените проекти по мерки 214, 141, 121 и 311 по направления се разпределят, както следва:

- ✓ Растениевъдство – 63%
- ✓ Животновъдство – 25%
- ✓ Смесени – 12%

Съотношение на изготвените проекти по мярка 143 през 2010 г. по направления растениевъдство, животновъдство и смесени стопанства по мерки 214, 141, 121 и 311

От разгледаните през 2010 г. проекти, подадени през 2008 и 2009 г., са одобрени 2 452 броя проекти на стойност 1 994 257 лв., от тях по:

- Мярка 112 – 1 302 бр.
- Мярка 214 – 489 бр.
- Мярка 141 – 658 бр.
- Мярка 121 – 3 бр.

Отхвърлени са 159 бр. проекти, от тях по:

- Мярка 112 – 134 бр.
- Мярка 214 – 0 бр.
- Мярка 141 – 25 бр.

Справка за внесени, одобрени и отхвърлени проекти по мярка 143 през 2010 г.

№	ОФИС	Внесени през 2010 г.						Одобрени от 2008 и 2009 г. през 2010 г.						Отхвърлени от 2008 и 2009 г. през 2010 г.					
		112	214	141	121	311	Общо	112	214	141	121	311	Общо	112	214	141	121	311	Общо
1	Благоевград	0	28	25	0	0	53	35	3	6	0	0	44	4	0	0	0	0	4
2	Бургас	0	55	58	0	0	113	42	49	58	0	0	149	8	0	4	0	0	12
3	Варна	0	15	23	1	0	39	33	3	13	0	0	49	3	0	1	0	0	4
4	В. Търново	0	68	47	2	2	119	77	40	28	0	0	145	14	0	0	0	0	14
5	Видин	0	21	50	0	0	71	68	2	70	0	0	140	8	0	4	0	0	12
6	Враца	0	9	20	0	0	29	17	21	11	0	0	49	11	0	1	0	0	12
7	Габрово	0	18	9	0	0	27	24	16	15	0	0	55	1	0	0	0	0	1
8	Добрич	0	8	39	0	0	47	72	1	12	0	0	85	6	0	0	0	0	6
9	Кърджали	0	21	11	0	0	32	27	36	28	0	0	91	1	0	0	0	0	1
10	Кюстендил	0	17	35	0	0	52	69	3	24	0	0	96	1	0	1	0	0	2
11	Ловеч	0	11	1	0	0	12	26	8	7	0	0	41	3	0	0	0	0	3
12	Монтана	0	16	18	0	0	34	76	4	15	0	0	95	9	0	1	0	0	10
13	Пазарджик	0	25	30	0	0	55	62	12	24	0	0	98	5	0	0	0	0	5
14	Перник	0	17	10	0	0	27	16	13	3	1	0	33	1	0	0	0	0	1
15	Плевен	0	50	31	2	0	83	43	98	43	0	0	184	4	0	4	0	0	8
16	Пловдив	0	97	87	0	0	184	101	27	53	0	0	181	6	0	5	0	0	11
17	Разград	0	6	24	0	0	30	19	7	18	0	0	44	3	0	0	0	0	3
18	Русе	0	18	38	0	0	56	69	10	40	0	0	119	0	0	2	0	0	2
19	Силистра	0	6	14	0	0	20	21	15	29	0	0	65	1	0	1	0	0	2
20	Сливен	0	45	43	0	0	88	72	14	25	0	0	111	3	0	1	0	0	4
21	Смолян	0	17	42	0	0	59	18	12	25	0	0	55	6	0	0	0	0	6
22	София	0	35	8	0	0	43	18	7	2	0	0	27	2	0	0	0	0	2
23	Ст. Загора	0	64	59	0	0	123	104	22	28	0	0	154	15	0	0	0	0	15
24	Търговище	0	17	28	0	0	45	43	37	16	0	0	96	3	0	0	0	0	3
25	Хасково	0	47	76	1	0	124	66	9	20	0	0	95	5	0	0	0	0	5
26	Шумен	0	17	23	0	0	40	54	18	23	0	0	95	7	0	0	0	0	7
27	Ямбол	0	10	38	0	0	48	30	2	22	2	0	56	4	0	0	0	0	4
	ОБЩО	0	758	887	6	2	1653	1302	489	658	3	0	2452	134	0	25	0	0	159

През 2010 г., м. януари-м. март, се извърши проверка от страна на МЗХ с участието на служители от различни дирекции, относно изпълнението на дейностите на НССЗ по мярка 143 от ПРСР. Проверката установи, че НССЗ успешно и ефективно изпълнява задачите и функциите си по прилагане на мярка 143 от ПРСР. Във връзка с направените препоръки от проверката, са изготвени предписания за изпълнението им.

През 2010 г. се извърши пълна проверка на всички офиси по отношение на изискванията за Наредба №10/2008 г. и Годишната работна програма на НССЗ.

През 2010 г. по решение на ръководството на НССЗ започна проверка на досиетата по предоставения пълен пакет съветнически услуги по мярка 112 „Създаване на стопанства на млади фермери”, като на извадков принцип от всеки офис се проверяват минимум 5% от броя на изготвените бизнес планове и предоставените пълен комплект съветнически услуги. Проверката ще приключи до средата на 2011г.

6. План за дейността на НССЗ по мярка 114 „Използване на консултантски услуги от фермери и собственици на гори” за 2011 година

Във връзка с очакваното през месец юли 2011 г. стартиране на мярка 114 „Използване на консултантски услуги от фермери и собственици на гори” от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. (ПРСР), НССЗ планира дейности в четири основни насоки направления:

1. Кандидатстване на НССЗ по мярка 114 от ПРСР за одобрение като консултантска организация и подготовка за предоставяне на консултациите;
2. Привличане на клиенти, които да ползват услугите на НССЗ по мярка 114 от ПРСР;
3. Предоставяне на консултантски услуги по мярка 114 от ПРСР.
4. Използване на получаваните средства по мярка 114 от ПРСР;

Основни дейностите на НССЗ по мярка 114 от ПРСР

А. Дейности по кандидатстване на НССЗ по мярка 114 от ПРСР за одобрение като консултантска организация и подготовка за предоставяне на консултациите

По тази точка се планира следното:

- Изготвяне на предложение за промяна на Закона за селскостопанска академия и Закона за подпомагане на земеделските производители;
- Активно участие при изготвянето на Наредбата за прилагане на мярка 114 от ПРСР;
- Събиране на всички необходими документи за кандидатстването;
- Изготвяне и подаване на заявлението за кандидатстване;
- Определяне от съответния офис на поне двама експерти и на двама души от централно управление, които да бъдат посочени като отговарящи за консултациите по законоустановените изисквания за управление и условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, предвидени в членове 5 и 6 от Регламент (ЕО) № 73/2009 и приложения II и III към него;
- Организиране преминаването на отговорните експерти на специализиран курс по законоустановените изисквания за управление и условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние;
- Изработване на вътрешни документи за изпълнение и отчитане на дейностите на експертите на НССЗ по мярка 114 от ПРСР;

- Общи обучения на всички служителите на НССЗ за дейностите по мярка 114 – нормативни изисквания, указания по прилагане, документи, документооборот и т.н.;
- Специализирани обучения по видове консултации на всички или на част от служителите на НССЗ за дейностите по мярка 114 от ПРСР;
- Организиране и периодично провеждане на конкурси за избор на външни експерти към офисите за подпомагане на офисите при предоставянето на консултации по мярка 114 от ПРСР;

Б. Дейности по привличане на клиенти, които да ползват услугите на НССЗ по мярка 114 от ПРСР

По тази точка се планира следното:

- Организиране на срещи по места, като по възможност предварително се раздават материалите на кметове и кметски наместници, които да са запознали накратко земеделските производители с темата или са им ги дали, за да може те да задават конкретни въпроси;
- Изнасяне на информация в националните и регионалните медии относно дейността на НССЗ по мярка 114 – статии във вестниците, участия в радио и телевизионни предавания по местните радиа и телевизии;
- Подготовка на информационно-рекламни материали (брошури, диплянки и т.н.) за дейността на НССЗ и на съответния офис по мярка 114 и раздаването им по места и в офисите;
- Подготовка на информационен материал – образователна листовка относно съдържанието, начина на кандидатстване и ползата от мярка 114;
- Поставяне на информационни табла на зеленчукови борси;
- Предоставяне на консултации на място на зеленчуковите борси в определени дни;
- Осъществяване на контакти с институции и организации, с които НССЗ ще се кооперира за предоставяне на услуги по мярка 114, чрез сключване на споразумения за коопериране – научноизследователските институти към Селскостопанска академия, районните подразделения на Агенцията по безопасност на храните и др.;
- Провеждане на работни срещи на неформалния консултативен съвет към съответния офис и планиране на съвместната дейност с членовете на съвета за разпространяване на информация за дейността на офиса по мярка 114 сред земеделските производители и предимствата от ползване на консултантски услуги по мярката;
- Провеждане на информационна кампания по мярка 114 от екипа на съответния офис посредством организиране на информационни срещи и дискусии по населени места;
- Осъществяване на индивидуални посещения на стопанства на земеделските производители клиенти на съответния офис с цел разясняване на предимствата от участие по мярка 114;
- Предоставяне на консултации в офиса относно предимствата от участие на земеделските производители по мярка 114;
- Организиране и провеждане на работни срещи и дискусии с асоциации и браншови организации от съответната област, както и на централно ниво;
- Изпращане на персонални писма-покани за посещение на офиса на НССЗ и за участие по мярка 114 до всеки фермер ползвал услугите на НССЗ по мярка 143 от ПРСР за кандидатстване по мерки 112 и 214 от ПРСР и одобрен за подпомагане по съответната мярка;

В. Дейности по предоставяне на консултантски услуги по мярка 114 от ПРСР

По тази точка се планира следното:

- Подаване на заявление от фермера или собственика на гори за ползване на консултантските услуги на НССЗ по мярка 114 от ПРСР;
- Регистриране на заявлението;
- Изготвяне и въвеждане в информационната система на ННСЗ на досие на заявителя;
- Проверка от офиса на НССЗ, че фермера / собственика на гори желаещ да ползва услугите на НССЗ по мярка 114 от ПРСР е одобрен от Държавен фонд „Земеделие”-Разплащателна агенция за участие по мярка 114 и съответно е включен в регистъра на одобрените лица;
- Сключване на договор за предоставяне на консултантска услуга по мярка 114, в случай че проверката по предходната точка е с положителен резултат;
- Извършване на посещение на земеделското стопанство;
- Изготвяне на схема на стопанството – схематично разположение на сгради, блокове на земеделското стопанство, парцели с различни култури;
- Обобщаване и анализиране на информацията с цел изготвяне на комплексната оценка на стопанството;
- Предоставяне на минимум консултантски услуги в областта на земеделието;
- Предоставяне на консултации по управлението на стопанството;
- Предоставяне на специфични консултации в областта на растениевъдството и животновъдството;
- Оказване на съдействие при избора на най-подходящите направления или комбинация от направления по мярка 214 „Агроекологични плащания” на кандидати по мярката;
- Изготвяне на пълен комплект за първоначално кандидатстване на кандидати по мярка 214 „Агроекологични плащания” за отделните агроекологични пакети по мярката включително съответните приложения и необходими документи;
- Предоставяне на съветнически услуги по време на изпълнението на агроекологичните ангажименти на одобрени кандидати по мярка 214 „Агроекологични плащания” с цел подпомагане в разбирането и правилното прилагане на установените изисквания за управление;
- Изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане по мярка 112 „Създаване на стопанства на млади фермери” за земеделски производители желаещи да кандидатстват по мярка 112 (в случай на прехвърляне на бюджет към тази мярка);
- Изготвяне и предоставя на земеделския производител (собственика на гори) на писмен доклад за всеки изпълнен комплект от консултации, който съдържа събраната информация, анализи, препоръки или решения в зависимост от предмета на консултацията, както и списък с използваните нормативни актове.
- Ежемесечен мониторинг на дейността на офисите по мярка 114 от ПРСР на база информацията в информационната система.

➤ Извършване на периодични оценки и анализ на резултатите от дейността по мярка 114 по офиси и общо.

Г. Дейности свързани с използване на получаваните средства по мярка 114 от ПРСР:

По тази точка се планира следното:

- Създаване на управляващ комитет в НССЗ за дейностите по мярка 114;
- Изработване на Правила за усвояване на получаваните от НССЗ средства по мярка 114 в т.ч. за разпределение на средствата по основни пера - за издръжка на дейностите по мярката; за капитални разходи и за допълнително материално стимулиране на служителите на НССЗ и за външни експерти;
- Изработване на методология за разпределение на допълнително материално стимулиране на служителите на НССЗ и външните експерти.

IV. ДЕЙНОСТИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ НССЗ В СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ

1. Дейности, извършвани в сътрудничество с МЗХ

1.1. Система за земеделска счетоводна информация

Система за земеделска счетоводна информация (СЗСИ-FADN) се извършва в сътрудничество и под ръководството на отдел „Агростатистика” към Главна Дирекция „Земеделие, гори и поземлени отношения” на Министерство на земеделието и храните (МЗХ).

НССЗ участва в Системата за земеделска счетоводна информация за 8-ма година, като събира земеделска счетоводна информация от 560 стопанства.

Участието на НССЗ в събиране на данни за СЗСИ е регламентирано от Правилника за устройството и дейността на НССЗ, както и чрез заповед на министъра на земеделието и храните, чрез която ежегодно се определя броя на земеделските стопанства и реда за събиране на земеделската счетоводна информация.

Наблюдавани стопанства

Определеното поле на наблюдение за СЗСИ за 2010 г. обхваща около 146 хил. земеделски стопанства. От тази съвкупност, на доброволен принцип, в СЗСИ са включени 2 200 земеделски стопанства с определена специализация и икономически размер, на базата на изготвена представителна извадка. Петстотин и шейсетте стопанства, от които експертите на НССЗ събират информация на територията на цялата страна, представлява почти 25% от стопанствата, включени в системата (Допълнителна информация е дадена в Приложение № 6.). Информацията от останалите стопанства се събира от експертите по агростатистика от Областните дирекции “Земеделие”.

През 2010 г. НССЗ успешно и в срок изпълни всички дейности и задачи по отношение събиране и отчитане на земеделската счетоводна информация през 2010 г.

Отчитането на събраните данни по СЗСИ за 2009 г. се извърши както следва:

– през месец февруари 2010 г. за стопанствата, които не водят *двустранно счетоводство*;

– през месец юни 2010 г. за стопанства, които *водят двустранно счетоводство*;

Експертите икономисти от НССЗ в периода март 2010 г. - декември 2010 г. продължават работата по наблюдение на стопанствата и събиране на информация за 2010 г., въведени са събраните счетоводни данни в предоставените от МЗХ формуляри на хартиен и електронен носител.

Според заложената методология, с наблюдаваните стопанства, които водят едностранно счетоводство, се правят срещи 6 пъти в годината, а за тези с двустранно - 2 пъти.

Общият брой на направените посещения в периода януари-декември 2010 г. е 2 803 бр., като се наблюдава увеличение с 9% спрямо 2009 г.

При посещенията в стопанствата, освен събирането на информация за направените разходи и получените приходи от дейността на стопанствата, експертите предоставят консултации по основни технологични въпроси на земеделското производство, както и за възможностите за кандидатстване по мерките от ПРСР 2007-2013 г. Експертите разясняват на земеделските производители ползите от водене на отчетност в стопанствата включително по отношение на подобряване на управлението на земеделските им стопанства.

Резултатите от дейността на НССЗ по СЗСИ през 2010 г. потвърждават, че най-удачен вариант за стопанствата, които не водят двустранно счетоводство, е счетоводната информация да се събира именно от експертите на НССЗ. Те имат много добро взаимодействие с анкетираните стопанства, поради факта, че земеделските производители са клиенти на съответните териториални областни офиси за съвети в земеделието, експертите познават в детайли земеделската им дейност и са в състояние да предоставят съответните консултантски услуги.

Затруднения при извършване на работата по СЗСИ

Основно затруднение в работата по СЗСИ през годината се оказва забавеното възстановяване от МЗХ на изразходваните средства от НССЗ за извършване дейностите по СЗСИ. Това пречи на експертите своевременно да извършват посещенията на наблюдаваните стопанства.

1.2. Информационни кампании

През 2010 г. НССЗ и МЗХ си съдействат активно в редица кампании и мероприятия за информиране на земеделските производители основно за възможностите за безвъзмездно подпомагане по мерките от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. По-значимите инициативи през 2010 г. са:

➤ Информационна кампания на НССЗ за информираност и насърчаване на кандидатстването по мярка „214 Агроекологични плащания” от ПРСР

Съдействие при провеждането на тази информационна кампания оказват както МЗХ на централно ниво, така и 28-те Областни дирекции „Земеделие”. През периода 01.03.-09.06.2010 г. НССЗ организира по няколко посещения във всички общински центрове на страната, които се извършваха по предварително изготвен график, като МЗХ чрез своя интернет сайт и регионалните структури регулярно разпространи информация за планираните посещения. Общинските служби „Земеделие” съдействат за провеждане на срещите със земеделските производители при посещенията на експертите от НССЗ в общинските центрове, вкл. и предоставят работно място за провеждане на срещите. По този начин земеделските производители имат възможност да получат административни услуги от общинските служби и консултации от експертите от офиса на НССЗ за различните възможности за получаване на средства от стълб I и II от ОСП, както и специализирани консултации. Също така експертите на НССЗ на място изготвят заявления за подпомагане/заявки за плащания по мярка 214 „Агроекологични плащания. По този начин земеделските производители с едно посещение получават комплексни обслужване, което им спестява време и средства.

➤ Комуникационна стратегия за информираност и насърчаване на кандидатстването и усвояване на средства за мярка 111, мярка 121 (в частта гарантирани бюджети), мярка 141, мярка 142, мярка 143, мярка 211, мярка 212 и мярка 214.

По отношение на изготвяне и прилагане на горепосочената комуникационна стратегия, МЗХ и НССЗ си сътрудничат взаимно. Експертите от НССЗ участват в кампаниите на МЗХ, организирани по линия на техническата помощ по ПРСР, като участват с 5 радио предавания и 5 телевизионни предавания за разясняване на описаните мерки, както и съдействат за идентифициране и популяризиране на добри практики и успешно реализирани проекти от земеделски производители, на които НССЗ е оказала съдействие. МЗХ от своя страна предоставя информация за възможността НССЗ да изготвя безплатни заявления от НССЗ по мярка 141 „Подпомагане на полуазарни стопанства в процес на реструктуриране” и 214 „Агроекологични плащания.

➤ **Съвместни информационни мероприятия на регионално ниво**

Офисите на НССЗ работят в тясно сътрудничество с ОД „Земеделие“ и другите регионални структури на МЗХ. Организирант се съвместни кръгли маси, консултативни съвети и информационни кампании.

1.3. Участие в работни групи, кръгли маси и други мероприятия на МЗХ

Експертите от НССЗ са членове и участват в работата на множество комисии, работни групи, заседания на комитети за наблюдение, работни срещи, конференции, семинари и кръгли маси. По този начин Службата подпомага формирането и прилагането на държавната политиката в аграрния сектор за осъществяване на ефективно и конкурентно земеделие в Република България.

През 2010 г. експерти от НССЗ са участвали в следните работни групи, комисии и комитети, работещи към МЗХ:

Комитети за наблюдение

- Комитет по наблюдение на Програмата за развитие на селските райони 2007-2013;
- Комитет за наблюдение на Програмата за развитие на земеделието селските райони в Странджа – Сакар.

Работни групи и комисии:

- Експертни комисии за извършване на обследвания на посевите - 28 комисии към Областните дирекции "Земеделие";
- Постоянно действаща междуведомствена работна група за актуализация на Програмата ограничаване и ликвидиране на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони и на Правилата за добра земеделска практика за опазване на водите от нитрати от земеделски източници – от м. май;
- Постоянна работна група по изменение и допълнение на Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние – от м. април;
- Работна група за подготовка на проекти на наредби за изменение и допълнение на Наредба №24 от 2008г. за прилагане на мярка „Обновяване и развитие на населените места”, Наредба №25 от 2008г. за прилагане на мярка „Основни услуги на населението и икономиката в селските райони”, Наредба №29 от 2008г. за прилагане на мярка „Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия”, Наредба №30 от 2008г. за прилагане на мярка „Разнообразяване към неземеделски дейности” и Наредба №32 от 2008г. за прилагане на мярка „Насърчаване на туристическите дейности”;
- Работна група за създаване на проекти на наредби за изменение и допълнение на наредбите по мерките от ос 1 на ПРСР: Наредба №23 от 14.07.2008 г. за мярка 111 „Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания”, Наредба №9 от 3.04.2008 г. за мярка 112 „Създаване на стопанства на млади фермери”, Наредба №8 от 3.04.2008 г. за мярка 121 „ Модернизирани земеделски стопанства”, Наредба №18 от 26.06. 2008 г. за мярка 123 „Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти”, Наредба № 28 от 5.08.2008 г. за мярка 141 „Подпомагане на полупазарни

стопанства в процес на реструктуриране”, Наредба №27 от 5.08.2008 г., за мярка 142 „Създаване на организации на производители” и Наредба №10 от 3.04.2008 г. за мярка 143 „Предоставяне на съвети и консултиране в земеделието в България и Румъния;

➤ Работна група към МЗХ за създаване на проекти на наредби за изменение и допълнение на Наредба 9/03.04.2008г., Наредба 27/05.08.2008 г. и Наредба 28/05.08.2008 г. за прилагането на мерки 112 „Създаване на стопанства на млади фермери”, 142 „Създаване на организации на производители” и 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране”;

➤ Постоянната работна група по ос 1 към Комитет по наблюдение на ПРСР;

➤ Постоянна работна групата по ос 2 към Комитета за наблюдение на ПРСР;

➤ Тематична работна група 1 към Националната селска мрежа – „Подобряване качеството на живот и разнообразяване на селската икономика”;

➤ Тематична работна група 2 към Националната селска мрежа - „Устойчиво и конкурентноспособно земеделие и маркетинг на земеделските продукти”;

➤ Работна група по Туининг-лайт проект, BG 2007/019-303.07.03.24, BG/2007/IB/AG/11/UE/TWL, финансирани по Програма ФАР “Засилване капацитета на МЗХ за развитие на Фермерска Система за Съвети”.

През 2010 г. експерти от НССЗ са участвали и в следните **работни срещи организирани от МЗХ:**

➤ Работна среща на представителите на МЗХ, ДФЗ и НССЗ – Възникнали казуси при изплащане на заявките за плащане на изготвените заявления за подпомагане по мярка 143 - м. март;

➤ Работна среща на тема „Управление на земите и обществени ползвания в натура 2000” – м. април;

➤ Работна среща на представители от МЗХ, ДФЗ-РА и НССЗ относно проучване на възможностите за опростяване на изискванията по отношение на бизнес плана по мярка 121 „Модернизиране на земеделските стопанства”, за проекти касаещи постигане на съответствие със стандарти на Общността – м. септември-октомври.

През 2010 г. експерти от НССЗ са участвали и в **конференции и кръгли маси организирани от МЗХ:**

➤ Кръгла маса на тема „Полупазарни стопанства в България – състояние и възможности” (22.10.2010 г.), организирана от МЗХ съвместно с Агротек – независими оценители на ПРСР 2007-2013 г. във връзка с междинната оценка на ПРСР;

➤ Международна научна конференция „Горското стопанство – мост към бъдещето” – м.май.

2. Работа на НССЗ съвместно с общини, кметове и областни администрации

Общата задача на експертите от НССЗ и ръководството на общинските и областните администрации е насърчаване на развитието на високо ефективно селско стопанство и гарантиране доходите в земеделските райони. През 2010 г. сътрудничеството се осъществи в 2 основни направления – информиране на земеделските производители относно Общата селскостопанска политика на ЕС и възможностите за финансиране на земеделието, както и

разработване и прилагане на интегрирани стратегии за развитие и създаване на Местни инициативни групи (МИГ) по ос 4 на ПРСР (подхода ЛИДЕР).

➤ **По отношение на информирането на земеделските производители относно Общата селскостопанска политика на ЕС**

През 2010 г. за първи път НССЗ поиска съдействие от Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) за Кампания за информираност и насърчаване на кандидатстването и усвояване на средства по мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране”. НСОББ изпрати до всички общински администрации в Република България информация за мярка 141 и възможностите за изготвяне на безплатни проекти на земеделските производители от НССЗ. Специално изготвени информационни обяви са разпространени до всяко населено място, където би имало интерес за кандидатстване. След получената първоначалната информация, кметовете и кметските наместници организират съвместно с експертите от НССЗ редица семинари със земеделските производители. Това засилва връзките на регионално ниво. Офисите с най-много проведени семинари са Велико Търново, Ловеч, Плевен, Пазарджик, Хасково, Сливен и Ямбол.

➤ **Разработване и прилагане на интегрирани стратегии за развитие и създаване на Местни инициативни групи (МИГ) по ос 4 на ПРСР - подхода ЛИДЕР:**

НССЗ работи съвместно с областните и общински администрации, като се включва в техните инициативи за насърчаване на земеделието и развитие на местната икономика. Например в област Силистра по инициатива на Областния управител е създаден Областен съвет по земеделие и гори, в който е включен и представител на областния офис. Експертите от офиса на НССЗ в гр. Русе са включени в съвместната работна група от представители на земеделието в Окръг Гюргево (Румъния) и Област Русе, сформирана по инициатива Окръжен съвет – Гюргево (Румъния) и Областна администрация – Русе (България). Сътрудничеството в рамките на групата се осъществява посредством обмен на техническа информация и документация, работни посещения на специалисти, земеделски производители, развитие на регионалната инфраструктура за селскостопански достъп, информационни срещи относно актуалните за двете страни проблеми. Обсъжда се възможността за сътрудничество в рамките на съвместни проекти. Те могат да се реализират както чрез усвояване на средства от европейските фондове, така и чрез намиране на решения на проблемите на регионално ниво. Целта е да се създаде модерна база за земеделска дейност, с която да се произвеждат разнообразни и качествени земеделски продукти, достъпни за по-широк кръг потребители.

Офисите на НССЗ участват и в подготвителните дейности за създаване на Местни инициативни групи (МИГ) и изработване на интегрирани стратегии за местно развитие, с които ще се кандидатства за подпомагане по ос 4 от ПРСР, като най-активни са офисите на НССЗ в гр. Габрово и гр. Бургас.

3. Международно сътрудничество

През 2010 г. НССЗ участва в реализацията на следните партньорски проекти:

- **Проект: VUL/001/07 „Установяване на минимални стандарти за добро земеделско и екологично състояние в България”**

Проектът е завършен през 2010 г. с партньори: Instituut Voor Landbouw EN Visserij Onderzoek (ILVO) – Белгия и МЗХ – България. Целта на проекта е свързана с въвеждането на Регламент (ЕО) № 1782/2003 и по-специално прилагането на Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние (УПЗДЗЕС). С изпълнението на тези минимални стандарти в селското стопанство, земята е защитена от ерозия, почвеното органично вещество се поддържа на ниво и минимално ниво на поддръжка на изоставена земя е осигурено. В рамките на проекта са проведени няколко посещения за обмен на информация и добри практики, обсъдени и са приети предложения свързани с УПЗДЗЕС. Издадена и разпространена е брошура-наръчник за прилагане на УПЗДЗЕС

- **Проект: Европейско иновационно електронно обучение за виното**

Проектът се изпълнява в рамките на програма “ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ” Продължителност на проекта е 24 месеца – до август 2011 г. Консорциумът на проекта е разнообразен и допълващ се от 9 партньори от 4 страни (Италия, Унгария, България, Кипър), включително и с участието на всички видове организации (висши учебни заведения, малки и средни предприятия и компании, местни и национални структури на властта) с цел да се гарантира качеството, използваемост, адекватност и устойчивост на резултатите от проекта.

Проект Е-ВИНО се стреми към предлагане на конкретни отговори на липсата на общ европейски модел за професионално обучение в лозаро-винарския сектор, въвеждане на иновативни учебни сценарии в традиционна област, интегриране на Е (електронното) обучение и М (мобилно) обучение, решения с ново съдържание, съобразено с нуждите на сектора.

Конкретни резултати от този проект са:

- Многоезичен он-лайн курс за "Cellarmen", представено от Е-обучението и М-обучение, които са подходящи за по-нататъшно интегриране, повторно използване и комерсиализация след първата доставка;

- Разпространение на иновативни он-лайн решения за европейско професионално обучение, не само в лозаро-винарския сектор (напр. отворена source платформа за електронно обучение, удобна за потребителя на М-курса технология).

V. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ, ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И ПОМОЩНИ ДЕЙНОСТИ

1. Човешки ресурси

Общата численост на НССЗ през 2010 г. е 125 броя служители, от които:

- по служебно правоотношение - 117 бр.
- по трудово правоотношение - 8 бр.

Преобладаващата възрастова категория по основно щатно разписание е 41-50 години. Преобладаващата продължителност на държавната служба в НССЗ в края на 2010 г. е 6-10 години.

Напуснали НССЗ през 2010 г. - 29 служители (23%), от които:

- по служебно правоотношение - 23;
- по трудово правоотношение - 6.

Назначени по:

- служебно правоотношение с конкурс - 10;
- служебно правоотношение по заместване на отсъстващ служител - 2.

Средна месечна брутна заплата на реално заетите длъжности по щатно разписание през 2010 г.:

- по служебно правоотношение - 599,96 лв.;
- по трудово правоотношение - 602,62 лв.

През 2010 г. експертите от НССЗ са преминали следните обучения:

- Обучителен курс на тема „Най-добри практики за опазване на водите от замърсяване, причинено от точкови източници, при употреба на продукти за растителна защита” – по проект “TORPS България”
 - Обучителен семинар за 28 експерта от офисите за дейностите по мярка 143 „Предоставяне на съвети и консултиране в земеделието в България и Румъния” на тема „В помощ на земеделските стопани, които желаят да участват в мярка 214 от ПРСР 2007 – 2013 г.” (м.март, гр.Враца);
 - Обучителен семинар „Управление на биоразградими отпадъци” (м. май, София);
 - Обучителен семинар по време на заключителна среща по българо – фламандски проект „BUL/001/007- Въвеждане на минимални стандарти по GAEC в България” (м.септември, гр.Велико Търново);
 - Обучителен семинар за експертите- агрономи (м.декември, гр.Плевен) за:
 - дейностите по мярка 143 „Предоставяне на съвети и консултиране в земеделието в България и Румъния на тема „Нормативната база и регистрационен режим в компетенциите на РСРЗ” и „Нормативната база и регистрационен режим в компетенциите на ИАСАС”;
 - предстоящи дейности по мярка 114 “Използване на консултантски услуги от фермери и ползватели на гори (2010-2013 г.)” на тема „Методология за вземане на проби за листна диагностика” и „Резултати от проект хранене на растенията”;

- Чуждо езиково обучение по английски език, I ниво – 5 служители и II ниво – 5 служители;
- Обучение „Въведение в държавната администрация” организирано от Института по публична администрация (ИПА) – 6 служители;
- Обучение „Изготвяне на проектен бюджет и отчет” организирано от ИПА – 1 служител;
- Обучение „Комуникативни умения (на френски език)” организирано от ИПА – 1 служител;
- Обучение по технологии за промишлено отглеждане на охлюви – 1 служител;
- Обучителен семинар „Управление на биоразградими отпадъци в Европа – демонстриране на добрите практики” (м. май и м. юни);
- Обучителен семинар „Аналитика 2010” – м. май;
- Обучителен семинар „Разпределителни и спектрални методи за анализ 2010” – м. октомври.

През 2010 г. експертите от НССЗ са организирали следните работни срещи-обучения:

- Обучение на експерти от офисите и ЦУ на НССЗ за изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане по мерки 121,124 и 311 от ПРСР на одобрени кандидати по мярка 112 „Създаване на стопанства на млади фермери” и мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране” от ПРСР за изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане по мярка 121 „Модернизиране на земеделските стопанства” и/или мярка 123 „Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти” и/или мярка 311 "Разнообразяване към неземеделски дейности" от ПРСР 2007-2013 г. за обсъждане на въпроси, свързани с изготвяне на бизнес планове и заявления за подпомагане (м. юни, гр. София).
- Обучение на експертите-икономисти на Службата, които събират земеделска счетоводна информация по СЗСИ (м. януари, гр. Казанлък).

2. Финансова рамка за 2010 г.

През 2010 г. отчитането на финансово-счетоводна дейност се извършва съгласно приетия от МЗХ Програмен бюджет на НССЗ по следните 3 програми:

- Програма 9 „Агростатистика, анализи и прогнози” към Политика “Земеделие и селски райони”;
- Програма 11 “Съвети и консултации” към Политика “Земеделие и селски райони”;
- „Администрация - към тази програма са включени всички дейности, които подпомагат изпълнението на основната програма на НССЗ.

По - голямата част от разходите на териториалните областни офиси са за издръжка (ел.енергия, телефон, интернет, охрана и др.), консумативи, провеждане на семинари, открити дни, разпространяване на материали, гориво за посещения на земеделски стопанства.

През 2010 г. одобрената плановата бюджетната субсидия на НССЗ е в размер на **1 435 401 лв.**

Окончателното изпълнение на бюджета на НССЗ за 2010 г. включва следните разходи:

Параграф	Сума
§ 01-00 „Заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови и служебни правоотношения”	818 054 лв.
§ 02-00 „Други възнаграждения и плащания на персонала”	110 453 лв.
§ 05-00 „Задължителни осигурителни вноски от	235 834 лв.
§ 10-00 „Издръжка”	135 440 лв.
ВСИЧКО	1 299 781 лв.

В условията на настъпилата финансова криза, остатъкът от **135 620 лв.** остана неусвоен.

Получените средства по Извънбюджетни сметки и фондове (ИБСФ) възлизат на **3 148 179 лв.**, от които са усвоени **2 492 859 лв.**, в т.ч.:

Параграф	Сума
§ 01-00 „Заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови и служебни правоотношения”	1 066 470 лв.
§ 02-00 „Други възнаграждения и плащания на персонала”	181 541 лв.
§ 05-00 „Задължителни осигурителни вноски от работодатели	140 123 лв.
§ 10-00 „Издръжка”	438 444 лв.
§ 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи”	592 941 лв.
§ 52-00 „Придобиване на дълготрайни материални активи”	73 340 лв.
ВСИЧКО	2 492 859 лв.

За осъществяването на необходимия финансов контрол през годината продължи практиката всички разходи, направени от териториалните областни офиси предварително да се съгласуват с отдел “Финанси”, след което се одобряват от Изпълнителния директор. Целта на тази практика е да се планират и контролират изразходваните средства, както и да се приоритизират според наличния бюджет.

В рамките на вътрешния контрол се използват изработените от дирекция "АФИОЧР" и утвърдени от изпълнителния директор на НССЗ вътрешни документи (*"Вътрешни правила за изграждане и функциониране на СФУК"*, *„Система за измерване, проследяване и отчитане на показателите от дейността на НССЗ"*, *„Правилник за финансовия ред в офисите към НССЗ "* и *„Правилник за ползване на автомобилния транспорт в НССЗ"*).

При изпълнението на обществените поръчки, възлагани от НССЗ, са спазени всички изисквания на Закон за обществените поръчки (ЗОП) и Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки (НВМОП). Във всички случаи определянето на изпълнител се извършваше от назначена със заповед комисия.

3. Управление на собствеността

Недвижимите имоти, управлявани от НССЗ, териториално са разпределени в София и в областните градове. Материалната база на Централно управление на НССЗ в София се състои от 24 офис помещения и възстановената Аналитична лаборатория. Общата площ е 1107,86 кв. м.. Общата стойност на недвижимото имущество на НССЗ в края на 2010 г. е 2 333 471лв.

Основните проблеми при управлението на недвижимата собственост на Службата се дължат на ниския процент на собственост на използваните офиси. Върху дейността на НССЗ оказват влияние редица неблагоприятни фактори: неподходящи помещения за съветническа дейност, липса на по-големи помещения за работа със земеделските производители, недостатъчна площ за офис дейности, скъпа издръжка на помещенията, лоши хигиени условия и недостатъчно качествени сервизни помещения, и не на последно място неподходящо местоположение на офисите на Службата спрямо другите служби на МЗХ. Това налага ползването на офиси под наем, които предоставят лесен достъп за земеделските производители.

С цел подобряване на условията на труд, през годината са извършени текущи ремонти на помещенията в 9 (девет) териториални офиса, на обща стойност 107 603,11лв., доставени и монтирани 24 броя климатични сплит-системи на обща стойност 50 603 лв.

Наложително е с помощта на МЗХ да бъде решено трайното настаняване на офисите във Враца, Монтана, Благоевград, Кюстендил, Ловеч, Русе, Силистра и Разград.

През 2010 г. е извършен ремонт на помещенията на 1-вия етаж в сградата на ЦУ на НССЗ с цел възстановяване на Лаборатория за извършване на почвени и растителни проби. Прехвърлено е оборудването, предадено на Почвен институт „Н.Пушкарров” при закриване на лабораторията на НССЗ през 2008 г. Извършени са необходимите подготвителни дейности за пускане на лабораторията в експлоатация през следващата година.

4. Техническа безопасност

4.1. Офис оборудване и софтуерни продукти

От средствата за издръжка на НССЗ от мярка 143 по ПРСР са закупени дълготрайни материални активи на стойност – 14 715,60лв. (в това число материали, машини и съоръжения).

През 2010 г. са предприети редица мерки за осъвременяване на техническите средства и офис техника – проведена е малка обществена поръчка по НВМОП, с предмет „Доставка на компютърни работни станции, лаптопи, сървър с UPS и мултифункционални устройства”, финансирана със средства от мярка 143. В рамките на поръчката са закупени 31 персонални компютри, 10 лаптопа, 4 МФ устройства, сървър и UPS.

През 2010 г. чрез нови технически решения е стабилизирана интернет връзката в ЦУ на НССЗ.

В хардуерно отношение картината изглежда така:

Административна структура	Брой системи /балансиово заведени/	Брой реално използвани компютърни системи
Стационарни компютърни системи	189	149
Преносими компютърни системи	39	31

НССЗ работи с лицензиран системен софтуер на компютрите, и по специално операционна система Windows XP, антивирусна защита на Panda и Microsoft Office 2003 всичките с лиценз, осигурен от МЗХ.

Microsoft Office 2007 Professional, е инсталиран на всички работни станции, позволяващи от техническа гледна точка неговото приложение. В останалите случаи - при остаряла техника - се използва Freeware.

Програмните продукти, използвани в НССЗ и ОССЗ са както следва:

Продукт	Лиценз да/не	Приложение НССЗ
Windows XP	Да	Операционна система
MS office XP 2003, 2007	Да	Приложна програма
Windows 98	Да	Операционна система
MS Office 97	Да	Приложна програма
Adobe Acrobat 5.0	Актуализиран	Приложна програма
Archimed eDMS	Да	Деловодна програма
Ciela 4.0, 5.0	Да	Правна информационна система
RZ2000	Да	труд и работни заплати- софтуер
ALGOS AS Win 7.0	Да	счетоводен софтуер
DA 201	Да	софтуер за водене на дълготрайни активи

4.2. Информационна система на НССЗ

През 2010 г. е изградена и от м. август работи в пробен период информационна система, която свързва всички офиси на НССЗ и централно управление в единна среда при строго дефинирани правила за достъп, обмен на данни и сигурност.

В системата се въвежда следната основна информация:

✓ Данни за стопанството:

- местоположение в т.ч. дали е в необлагодетелстван район, в Натура 2000 или нитратно уязвима зона;

- икономически размер;
- биологично производство;
- регистрация по Наредба № 3 от 1999г.;
- размер на обработваните земеделски площи;
- отглеждани култури и животни;
- използвани дълготрайни материални активи;
- състав на работещите в стопанството;

✓ Данни за консултираното лице – адрес, образование и т.н.;

✓ Желание за обучение;

✓ Кандидатстване по Програмата за развитие на селските райони;

✓ Пазарна ориентация;

✓ Информация за предоставени консултации (тип, насоченост и тематика);

✓ Експертът, предоставил консултацията;

✓ Извършените посещения на място;

✓ Подробни данни за предоставените пълни комплекти съветнически услуги по мярка 143 от ПРСР.

Информационната система позволява да се извършва ежедневен контрол върху дейността на офисите, значително облекчи отчетността в службата и подобрява качеството на предоставяните консултантски услуги.

Информационната система дава възможност и за различни справки:

✓ Справка за пол по офис, вид консултации, размер на стопанството в икономически единици и стандартен производствен обем по досиета;

✓ Справка за пол по офис, вид консултации, размер на стопанството в икономически единици и стандартен производствен обем по консултации;

✓ Справка за образованието на консултираните физическите/юридическите лица;

✓ Справка за образование по възраст, пол и вид консултации на консултираните физически/ юридически лица;

✓ Справка за кандидати желаещи да преминат курс на обучение по тематика и офиси;

✓ Справка за ползваните площи от земеделските производители - по начин на стопанисване, местоположение и начин на ползване - биологично/конвенционално земеделие;

✓ Справка за отглежданите култури / животни от лицата получили консултации;

✓ Справка за типовете консултации;

✓ Справка за посещенията на място;

✓ Справка за предоставените пълни комплекти съветнически услуги по мярка 143 от ПРСР;

✓ Справка за лицата желаещи да получават информация от НССЗ;

✓ Справка за кандидати желаещи да преминат курс на обучение;

✓ Териториална справка на брой консултирани и вид консултации;

✓ Справка за типа на консултираните стопанства стопанствата.

Информационната система позволява Регистъра за вписване на молбите декларации, приемо-предавателните протоколи и формата за наблюдение и оценка по мярка 143 от ПРСР електронно да се генерира, което облекчава работата на експертите в офисите и им даде възможност да отделят повече време за консултации.

Създадената база данни е с над 6 650 досиета на стопанства от цялата страна.

4.3. Транспортни средства

Транспортно обслужване е регламентирано в „Правилник за ползване на автомобилния транспорт в НССЗ“. В края на отчетната година НССЗ разполага е 31 автомобила. Поради остарелия автомобилен парк за ремонт и обслужване на служебните автомобили са изразходвани 11 065,47 лв.

През 2009 г. има един откраднат автомобил, за който през 2010 г. е изплатена застраховка и е отписан от баланса на службата.

При направения анализ на техническото състояние на автомобилния парк в края на годината е остановена необходимост от закупуване на 3 (три) броя нови автомобили, които да заменят най-амортизираните от наличните към момента. Средствата са планирани и включени към бюджет 2011 на НССЗ.

На всички автомобили са поставени GPS устройства с цел подобряване на контрола при използване на служебните автомобили.

През 2010 г. служебните автомобили на всички офиси към НССЗ са изминали общо 235 020 км.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дейността на НССЗ през 2010 г. продължи да бъде насочена към подпомагане прилагането на държавната политиката в аграрния сектор за развитието на земеделието и селските райони. НССЗ доказва, че съветническата дейност в областта на земеделието играе важна роля за подобряване на устойчивостта и доходността на земеделските стопанства.

През 2010 г. НССЗ води политика за подобряване качеството на предлаганите консултантски услуги, с цел да ги адаптира към нуждите на земеделските производители и другите жители на селските райони, за да може те да се справят с предизвикателствата на променящата се пазарна и социална среда.

За постигане на горепосоченото НССЗ продължи да извършва целенасочена информационна, консултантска и съветническа дейност, която да помага на земеделските производители да разширят и модернизират своите стопанства. НССЗ оказва съдействие на земеделските производители за усвояването на средства по европейски и национални програми. В този аспект НССЗ извърши информационна, консултантска и съветническа дейност, която съответства на целите на ОСП на ЕС.

НССЗ подобри своята работа като предложи нови консултации и услуги и разшири обхвата на съществуващите. Благодарение изготвените от Службата безплатни заявления за подпомагане, над 6 000 земеделски производители вече са одобрени за подпомагане и стойността на проектите, които те изпълняват е в размер на над 190 млн. лв. Това наложи НССЗ да предложи нов вид консултации, като им съдейства за правилното изпълнение на техните бизнес планове по вече одобрените проекти. За да повиши квалификацията на земеделските производители, НССЗ предложи нови обучения и информационни дейности.

Постигнатите резултати показват, че НССЗ е уважаван и търсен партньор за земеделските производители.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение №1

Информация относно теми, населените места, брой групи и брой обучаеми по проект с ИД № 29/111/00081
“Обучение в дългосрочни курсове с продължителност 150 часа”

Тема на курса	Място на провеждане на обучението	Брой групи	Общо обучаеми
Трайни насаждения	гр.Видин	1	20
Трайни насаждения	гр.Кюстендил	1	20
Трайни насаждения	гр.Сливен	1	20
Говедовъдство	гр.Бургас	1	20
Говедовъдство	гр.Ямбол	1	20
Говедовъдство	гр.Добрич	1	20
Говедовъдство	гр.Видин	1	20
Овцевъдство	гр. Кърджали	1	20
Овцевъдство	гр.Сливен	1	20
Овцевъдство	гр.Бургас	1	20
Пчеларство и бубарство	гр.Бургас	1	20
Пчеларство и бубарство	гр.Добрич	1	20
Пчеларство и бубарство	гр.Видин	1	20
Пчеларство и бубарство	гр.Ябланица	1	20
Зеленчукопроизводство	гр. В.Търново	1	20
Зеленчукопроизводство	гр. Пазарджик	1	20
Полевъдство	гр. Ямбол	1	20
Полевъдство	гр. Силистра	1	20
Полевъдство	гр. Русе	1	20
Животновъдство	гр. Костинброд	1	20
общо		20	400

Приложение №2.

Информация относно теми, населените места, брой групи и брой обучаеми по проект с ИД № 29/111/00078

“Обучение по информационни дейности за опазване на околната среда по м. 214 от ПРСР”

Място на провеждане на обучението	Брой групи	Брой обучаеми в група	Общо обучаеми
гр. Бургас	3	25	75
гр. Видин	1	30	30
гр. Габрово	5	30	150
гр. Кърджали	2	30	60
гр. Кърджали – гр. Ардино	1	30	30

Място на провеждане на обучението	Брой групи	Брой обучаеми в група	Общо обучаеми
гр. Кюстендил	1	20	20
гр. Пазарджик	1	27	27
гр. Пазарджик - гр. Велинград	2	27	54
гр. Плевен	2	30	60
гр. Русе	2	25	50
гр. Сливен	2	32	64
гр. Стара Загора	2	28	56
гр. Търговище	1	30	30
гр. Търговище – гр. Антоново	1	30	30
гр. Търговище – гр. Омуртаг	1	30	30
гр. Търговище – гр. Попово	1	30	30
гр. Шумен	1	25	25
гр. Търговище	1	30	30
гр. Ботевград	1	40	40
гр. Ябланица	1	40	40
общо	32		821

Приложение №3

Информация относно теми, населените места, брой групи и брой обучаеми по проект с ИД № 29/111/00169

КУРС АГРОТЕХНИКА НА РАЗЛИЧНИ ЗЕМЕДЕЛСКИ КУЛТУРИ - 150 учебни часа

Населено място на провеждане на обучението	Брой обучаеми	Курсове
Курс в гр. Петрич	25	1
Курс в гр. Поморие	25	1
Курс в гр. Враца	25	1
Курс в гр. Габрово	25	1
Курс в гр. Добрич	25	1
Курс в гр. Пазарджик	25	1
Курс в гр. Плевен Група 1	25	1
Курс в гр. Плевен Група 2	25	1
Курс в гр. Пловдив Група 1	25	1
Курс в гр. Пловдив Група 2	25	1
Курс в гр. Силистра	25	1
Курс в гр. Смолян	25	1
Курс в гр. Ст. Загора	25	1
Курс в гр. Хасково	25	1
Курс в гр. Шумен Група 1	25	1
Курс в гр. Шумен Група 2	25	1
Курс в гр. Ямбол	25	1
Всичко	400	16

КУРС ОБЩО ЖИВОТНОВЪДСТВО - 150 учебни часа

Населено място на провеждане на обучението	Брой обучаеми	Курсове
Курс в гр. Варна	25	1
Курс в гр. Враца	25	1
Курс в гр. Добрич	25	1
Курс в гр. Плевен Група 1	25	1
Курс в гр. Плевен Група 2	25	1
Курс в гр. Русе	25	1
Курс в гр. Силистра	25	1
Курс в гр. Смолян	25	1
Курс в гр. София	25	1
Курс в гр. Ст. Загора	25	1
Курс в гр. Хасково	25	1
всичко	275	11

КУРС ЗЕЛЕНЧУКОПРОИЗВОДСТВО - 150 учебни часа

Населено място на провеждане на обучението	Брой обучаеми	Курсове
Курс в гр. В. Търново	25	1
Курс в гр. Кърджали	25	1
Курс в гр. Кюстендил	25	1
Курс в гр. Монтана	25	1
Курс в гр. Рударци Група 1	25	1
Курс в гр. Рударци Група 2	25	1
Курс в гр. Търговище	25	1
Курс в гр. Хасково	25	1
всичко	200	8

КУРС ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ 150 учебни часа

Населено място на провеждане на обучението	Брой обучаеми	Курсове
Курс в гр. В. Търново	25	1
Курс в гр. Видин Група 1	25	1
Курс в гр. Видин Група 2	25	1
Курс в гр. Кърджали	25	1
Курс в гр. Кюстендил	25	1
Курс в гр. Берковица Група 1	25	1
Курс в гр. Берковица Група 2	25	1
Курс в гр. Русе	25	1
Курс в гр. Сливен Група 1	25	1
Курс в гр. Сливен Група 2	25	1
Курс в гр. Търговище	25	1
Курс в гр. Шумен Група 1	25	1
Курс в гр. Шумен Група 2	25	1
всичко	325	13

Базово обучение по проблеми на опазване на околната среда в земеделието- 30 учебни часа

Населено място на провеждане на обучението	Брой обучаеми	Курсове
курс в гр. Варна	20	1
курс в гр. Видин	20	1
курс в гр. Плевен	20	1
курс в гр. Смолян	20	1
курс в гр. Шумен	20	1
всичко	100	5

Алтернативно животновъдство отглеждане на охлюви - 30 учебни часа

Населено място на провеждане на обучението	Брой обучаеми	Курсове
курс в гр. Хасково група 1	20	1
курс в гр. Хасково група 2	20	1
курс в гр. Хасково група 3	20	1
всичко	60	3

Алтернативно животновъдство отглеждане на червеи - 30 учебни часа

Населено място на провеждане на обучението	Брой обучаеми	Курсове
курс в гр. Варна	20	1
курс в гр. Хасково група 1	20	1
курс в гр. Хасково група 2	20	1
всичко	60	3

НОВИ ТЕХНИКИ И ТЕХНОЛОГИИ В ПЧЕЛАРСТВОТО - 30 учебни часа

Населено място на провеждане на обучението	БРОЙ обучаеми	КУРСОВЕ
курс в гр. Бургас	20	1
курс в гр. Добрич	20	1
всичко	40	2

Информация относно теми, населените места, брой групи и брой обучаеми по проект с ИД № 29/111/00173

Информационна дейност по „Мярка 214 Агроекологични плащания – обща агроекология - 18 учебни часа”

Населено място на провеждане на теоретичното обучение	БРОЙ обучаеми	Брой семинари
семинар в гр. Враца	30	1
семинар в гр. Монтана група 1 по график	30	1
семинар в гр. Монтана група 2 по график	30	1
семинар в гр. Рударци група 1 по график	30	1
семинар в гр. Рударци група 2 по график	30	1
семинар в гр. Плевен група 1 по график	30	1
семинар в гр. Плевен група 2 по график	30	1
семинар в гр. Пловдив група 1 по график	30	1
семинар в гр. Пловдив група 2 по график	30	1
семинар в гр. Сливен група 1 по график	30	1
семинар в гр. Сливен група 2 по график	30	1
семинар в гр. Смолян	30	1
семинар в гр. Шумен група 1 по график	30	1
семинар в гр. Шумен група 2 по график	30	1
всичко	420	14

Основни проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделския сектор (8 часа)

Населено място на провеждане на теоретичното обучение	БРОЙ обучаеми	Брой семинари
семинар в гр. Кюстендил	30	1
семинар в гр. Монтана група 1 по график	30	1
семинар в гр. Монтана група 2 по график	30	1
семинар в гр. Плевен група 1 по график	30	1
семинар в гр. Плевен група 2 по график	30	1
семинар в гр. Пловдив група 1 по график	30	1
семинар в гр. Пловдив група 2 по график	30	1
семинар в гр. Сливен	30	1
семинар в гр. София група 1 по график	30	1
семинар в гр. София група 2 по график	30	1
семинар в гр. Ст.Загора група 1 по график	30	1
семинар в гр. Ст.Загора група 2 по график	30	1
семинар в гр. Хасково	30	1
семинар в гр. Шумен група 1 по график	30	1
семинар в гр. Шумен група 2 по график	30	1
всичко	450	15

Информация относно включване на ЦПО към НССЗ в списъка на доставчиците на услуги програмата „Аз мога” от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

ЦПО към НССЗ е включен в списъка на доставчиците на услуги на основание чл.7, ал.5 от Постановление № 251 от 21.10.2009 г. на Министерски съвет за определяне на реда и условията за предоставяне на ваучери за обучение на безработни и заети лица по Приоритетни оси 1 и 2 по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” по следните ключови компетентности:

1. По ключова компетентност 1 - Общуване на роден език

1.1. Събиране и обработване на информация -16 ч.

1.2. Подобряване на презентативните умения и комуникация – 16 ч.

1.3. Водене на кореспонденция - 16 ч.

2. По ключова компетентност – 4 – Дигитална компетентност

2.1. Работа с персонални компютри -45 ч.

3. По ключова компетентност – 5 – Умение за учене

3.1. Умение за работа в екип 30 ч.

3.2. Ефективно управление на времето 30 ч.

3.3. Умение за работа в условия на стрес 30 ч.

4. По ключова компетентност 7 – Инициативност и предприемачество

4.1. Умения за поемане и оценка на риска 30 ч.

4.2. Умение за планиране и ръководство на проекти 30 ч.

4.3. Маркетинг и преговори 30 ч.

Населени места, одобрени за провеждане на обучения:

Населено място	телефон
1. Благоевград, кв. Вароша, хотел „Кристо”	073/880 444
2. Бургас, ул. Фердинандова № 3	056/841 435
3. Варна, ул. Ал. Константинов № 17 ет. 1	052/602 228
4. В. Търново, бул. България № 24 ст. 203	062/605 060
5. Видин, ул. Рибарска № 12, стая 38	094/606 455
6. Враца, пл. Хр. Ботев хотел Хемус	092/661 361
7. Габрово, ул. Брянска № 30	066/807 041
8. Добрич, ул. Независимост № 5 стая 106	058/604 196
9. Кърджали, ул. Миньорска №1 ОСЗ	0361/62 364
10. Кюстендил, ул. Македония № 2, ет. 6	078/551 295
11. Ловеч, ул. Търговска № 24	068/624 795

Населено място	телефон
12. Монтана, ул. Монтана №24 СЦЖ	096/305 722
13. Пазарджик, ул. Цар Симеон № 23	034/440 866
14. Перник, пл. Кракра №1 Синд. дом, ет. 3	076/602 932
15. Плевен, ул. Кара тепе №1 ИЛВ	064/804 361
16. Пловдив, бул. Марица №122, ет. 3	032/626 756
17. Разград, ул. Осъм №4 Студ. общ.	084/661 075
18. Русе, пл. Свобода № 6, ет. 6, ст. 613	082/820 084
19. Силистра, ул. Хр. Смирненски №2, ет. 2	086/823 999
20. Сливен, бул. Цар Освободител №1	044/662 604
21. Смолян, бул. България № 14 ет. 5	0301/62 631
22. София, ул. Шосе Банкя № 7	02/810 0979
23. Стара Загора, бул. Цар Симеон Велики № 108, ет. 10	042/601 903
24. Търговище, ул. Ив. Вазов №1 ет. 2	0601/61 778
25. Хасково, ул. Сан Стефано №3	038/664 221
26. Шумен, ул. Черноризец Храбър №4	054/892 170
27. Ямбол, ул. Милин камък № 6 ПГЗ	046/661 769

Приложение №6

Разпределение по офиси на наблюдаваните от НССЗ стопанства по СЗСИ

Офис	Стопанства, които НЕ ВОДЯТ двустранно счетоводство	Стопанства водещи двустранно счетоводство	Общ брой стопанства
Благоевград	20	-	20
Бургас	19	2	21
Варна	11	9	20
Велико Търново	17	4	21
Видин	21	-	21
Враца	21	-	21
Габрово	17	3	20
Добрич	15	6	21
Кърджали	21	-	21
Кюстендил	21	-	21
Ловеч	19	1	20
Монтана	18	2	20
Пазарджик	21	-	21
Перник	20	-	20
Плевен	20	1	21
Пловдив	21	-	21
Разград	20	1	21
Русе	16	5	21
Силистра	21	-	21
Сливен	21	-	21

Офис	Стопанства, които НЕ ВОДЯТ двустранно счетоводство	Стопанства водещи двустранно счетоводство	Общ брой стопанства
Смолян	21	-	21
София	14	6	20
Стара Загора	21	-	21
Търговище	21	-	21
Хасково	21	-	21
Шумен	20	1	21
Ямбол	16	5	21
Общо	514	46	560